Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

|||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم : انساني سرکس

لیکوال : محمود نظري

کمپوز : خپله لیکوال

چاپ شمیر :۱۰۰۰

خپرندوی...... :

چاپ نیټه...... :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خنداوې او دا ژړاوې

ځينې کره کتونکي پر دې چې ګونديږ له جلا هيوادې سره زموږ ادبي زيږنديي ورو ورو له خپلې شا ته پرې ايښې ټولنې سره واټن پيدا کوي او پردې کېږي ځکه زيږنديانو يې اړوند چاپيريال او تشيال(فضا) له لاسه ورکړي او له بلې خوا يې ځنګه چې د اړونديې نوي ټولنې هغه هم لا پوره نه دي را خپل کړي، نو د کوم نوي رنګ و خوند هيله ترې هم نه شي کېدای خو خبره داسې نه ده ، هغو چې تر جلا هيوادې له مخه د ليکوالي ازمېښتونه او بيا نوښتونه تر سره کړې ، يا په بله وينا د هماغې خپلې ټولنې د ژوند و ژواک تر سيورې لاندې يې پنځونې کړې او د زړه او ذهن مراندې يې ورسره لاهماغسې ټينګې او ترينګې پاتې دي، نو هرومرو يې نوې هستونې هم له خپل ټولنيز چاپيريال او تشياله اوبه څښي او کوم هنري يا تخنيکي ادلون بدلون پکې هم سترګې غړوي د پرديوالي زيږنده نه ، بلکې د پرمختيايې يون ځلندويې يې کوي، هغه هم په کوربه هيواد و کې څه نا څه د څو کلن هوسا او بسيا ژوند و ژواک او پرمختلي اکر بکر له برکته . که څه هم په سيده ډول يې لا له ادبي او فرهنګي پر مختګونو څخه پوره اغېزمن او برخمن شوي نه دي.

هو ، هغه کوږت تنکي کهول چې يا به کمکي منګ کې له خپلو اړونداو سره را کډوال شوي او يا هم راوروسته نړۍ ته راغلي او د مور او پلار يا بل خواخوږي په روزنه او هڅونه يې ليکوالۍ ته ملا تړلې، اړينه نه ده چې د خپل پلرني او مورني ټاټوبي ټولنيز اوفرهنګي تشيال را خپل کړاي شي او په دې ډول يې د هغو کره کتونکيو ورمند(قضاوت) رښتيا نه موندلاي شي.

زموږافغاني او بيا پښتني ټولنې له وروستيو دوه � دوه نيمو انقلابي، جهادي اړ دوړ سره له څو پېړيزو درنو خويونو څخه دومره سخت بوږن خوړلي چې نوريې د تل لپاره خوب له سترګو تښتېدلي او د يوه بېساري خوځون او اوښتون څپاند ا باسين پر مخه اخېستي، تر دې چې نه يوازې پخواني ليکوال او فرهنګيالان يې زيات هڅانده او بهانده کړي ، بلکې ډېر کم زده کړي او يا د بېلا بېلو ځانګو والا يې هم ليکوالۍ او ان شعرو شاعرۍ ته راهڅولي او د جلا وطنۍ په لومړۍ لسيزه کې يې ډېر څه پر خپل فرهنګ او ادب پېرزو کړي چې که څه هم له تخنيکي هنري پلوه ډېري په ټيټه کچه راځي، خو له ژب- انديز پلوه يې د خپلې جنګ و جهل وجنايت ځپلې ټولنې د دردونو او کړاوونو پوره انځور ګري کړې او ورو ورو يې ژبه ښکلاييزه جوله هم يوه بشپړتيا يې بهير ته راګډېږي.

محمود نظري له هماغو لومړيو ليکوالو او بيا ځوان طنز کښونکيو څخه دي چې لږ تر لږه يې د دغه په زړه پورې ادبي ځېل دوه ټولګه له جلا هېوادۍ له مخه په خپل ټاټوبي کې راهستولې او دا دی د دريمې دې ډيرۍ برخه يې په جلا وطنې کې مينه والو ته وړاندې کېږي، که اروابناد منان ملګري او کاتب پاڅون چې په تيره لسيزه کې يې پر له پسې څو طنزيه ټولګې به پيښور کې وکښلې او خپرې کړي که پښتونخوا بهر ونه شميرونو په لوديځ مېشتو پښتو طنز ليکونکيو کې محمود نظري تر ميرزاعلم حميدي او خپل وررور واحد نظري را وروسته دريم پښتون دي چې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلا وطن پښتو ادب د دغه نومېرلي ځیل یوه په زړه پوري او نوښتگرانه ټولگه را بشپړوي او چا پ ته یې سپاري.
هسې خو نن سبا هر ادبي ځیل که داستان دی ، یا شعر ، ننداره(ډرامه) ده یا فېلمنامه.... پر خپل خپل وار زموږ د وران ویجاړ هیواد او کړېدلي او کړولي ولس د تېرو خونړیو لسیزو په تیره د وروستۍ دې یوه ځلانده هېنداره ده چې د یوې ناسپېڅلې(کمونیستي، اخوان، ستمي) ټلوالې په منځته راتگ سره پکې د حجاج قطیبه ،چنگیز، هلاکو،گوډ تیمور، بابر، الغ بېگ،اورنگ و فرنگ دېپریو ناورینونه راغبرگ شول او لاتر اوسه یې پایله او پایڅوړ پاي ټکي نه دي موندلي.

زموږ ځوان طنز کښونکي په خپلو دغو پنځونکې هڅه کړي، هغه گرد ناورینونه، ناتارونه ، بدي ورځي او بدمرغي د هماغو لوبغاړو یو کړه را انځور کړی چې د میلونونو ربړیدلو او کړیدلو رښتیني ښکارندویې او استازیدوني کوي هغه هم د ټوکو او ټکالو یا به بله وینا ترخو ملنډو او خنداوو، موسکاوو د زړه راکښو نکو وییونو. گرنو. نغوتو،غړونو او زهرژلو پېښو او تېښو په ژبه یې له دې چې لوستونکي او اوریدونکي یې وار له واره رانغښتو تروو ترخو ته ځیر شی ،لومړی یې بې والکه پر موسکا او خندا راولي او بیا وروسته وروسته یې هغه موسکا او خندا پر ژړا او خواخوږي ور بدلوي. دا د طنزوهغه کوډگري او جادوگري ده چې نور ادبي ځېلونه یې په ټول ښکلا ییز، نندارېزاو سندریز پرداز او راکښون سره سیالي نه شي کولاي.

د محمود نظري ټول (۴۲) طنزونه یا په بله وینا طنزویه کیسې او افسانې په دواړو اړوندو تخنیکي ارونو پوره سمبالې دي او د خندا او موسکا توکي یې پکي بیا دومره راځاي کړي لکه څومره چې د انتقاداو گوتنیوي زهر پکې اخښلي راخښلي دي . په دې لړ کې ژونۍ(حیواني) افساني

بیا په ځانگړي ډول ډیري زړه راکښونکې او نوښتگرانه دي.

هسې خو ښله هغې په پښتو نومهالي کیسه یې ادب کې د داسي افسانو څرک ډیر لږ لگول کیږي او بیا د داسي طنزیه افسانو څرک چې تر بل هرې ادبي زیږندې او او ځیل زموږد وروسته پاتې ټولنې پرونیو او ننیو بد مرغیو ته په خورا اغېزمنه ټوگه گوته نیسي او را بر بنډوي یې .

لومړی بیگه یې چې (انساني سرکس)نومېږي او د ټولگې په پیل کې یې راوړې،له هره پلوه له خپل تشیال وچاپیریاله تومنه اخلي او لوبغاړي یې هم د خپلې ټولنې له بیلابیلو څېښلواو څېښناکگر پاړکو او پوړونو څخه را امرلي دي که یې څه هم په ښکاره د ژویو او ځناوروځرمنې او یا ځیرې(ماسکونه) وراغوستي او له همدې کبله یې هم (انساني سرکس) نوم ورغوره کړي دی. دویمه(کشتی کج) افسانه یې له لنډون او کوټلتیا سره سره دومره په زړه پورې او خندوونکې ده چې ښایې زموږ په ټول طنزیه ادب کې بېساري وي.

لیکوال هرومرو د دغه طنز سو ژه د دې ځاي له تلویزوني خپرونو اخیستي خو تر انگریزي ټولني یې له خپلې هغې سره ډیره ښه اړخ لگوي او خپل لوستونکي او اورېدونکي په ناڅاهانه ډول هغې خوا ته ورڅکوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(دا بي بي سي لندن دي !)د ښاغلي نظري يوه بله نوښتګرانه ژونۍ افسانه ده چې منځوال لوبغاړي يې چونګښه ، مار او نولی (موش خرما) دي چې کټ مټ د افغاني ټولنې انحورګري او ښکارندويي کوي او بيا دا چې څنګه يې چوپه خوله ډيري د يوه يوازيني زورواک څخه وړاندې سره يوځوله او يو لاس کيږي را پرځوي يې او زور او ظلم ته يې د تل لپاره د پای ټکی ږدي.

په دې لړ کې ټولواکمنې(امپراتوري) نومې افسانه بيا پر يو سرچپه پايله پای ته رسي او هغه هم د يوه سپرلم(روبا) په بېخرته چل ول او چاپلوسۍ د شرمښ واکمني نوره هم پراختيا مومي او ټولواکمنۍ ته رسېږي.

نوري لنډي لنډي ژونې افسانې يې بيا څه نا څه پيلامي (سمبوليک) رنګ لري او په دې توګه د هرې هغې ټولنې له تشيال سره اړخ لګولای شي چې له افغاني ټولنې سره د ډيرو اړخونو له پلوه ورتوالي لري.

د ځوان نظري د قلم له تيرې او غوځنده ژبې څخه د ټولنيزو او سياسي نا خوالو هيڅ لوبغاړي نه دی پاتې نه يې پر هيواد مشر اړي کړې، نه پر وزير.ښاروال او نورو جګپوړو چارواکوکارمندانو او پوليسو، هم يې دجهادي مشر سابه پر مالګه کړي او هم يې د اړوندو ټوپکيانو،د ناوړو ولسي دودونو او انساني ضد ناخوالوچاروال يې هم تر سياسي هغو کم شرمولي نه دي او کله چې له کندهاره د کراچۍ خوا ته کډوال کيږي.په خورا نوښتګرانه توګه د خپلو انتقادي او رسواګرو ظنزونو له افغاني لوبغاړو سره پاکستاني هغه هم رانِغاړي لکه واخلې په (د ځغاستي ملي سيالۍ)،(خوش خدمتي) او داسي نورو کې خو دغلته يې له کښلو بېلګو څخه (وړاندوينه) له هغه په زړه پوري او ډير خندونکو کوشنيو طنزونو څخه ګڼل کيږي چې په نړيواله کچه پکي د کوربه هيواد د سرکاري اډانې کرغېړنترين استازي (پوليس) د اتلوالۍ تر پوړۍ رسوي او د اړوند مدال جوګه کوي يې (د ځغاستې په ملي سيالۍ) کې يې بيا همدغه ساتنديه ځواک(!) د اتلولۍ په درېيم دريځ کې راوستې چې پوره دليل يې هم ورسره و ړاندې کړی دي.

له داستاني پلوه هم د نظري پوره هڅه کړي لکه له تلوسو،ترينګلتياوو يا غوټو اچولو څخه تر وسې وسې کار اخېستنه او تر ستونځ (اوج) يې رسونه، بيرته پرانېستنه او يو نابېره او زړه راکښونکې پايلې ته يې ور سيخونه چې په دې لړ کې يې ډيري ښايسته بيلګې نېښ لکۍ وزمه پايلې راخپلوي له متني کچې له پلوه يې هر ګوره ډير طنزونه د لنډ داستان ځانګړتيا نه را پوره کوي بلکې د ادبي ټوټو غونډې له مخ نيم زيات تېري نه کوي چې داستانکي

نوم بيا هم ورکولای شو(Short-short story)

او يوه نيمه بېلګه يې چې د ټوکو بڼه لري ، په يوه دوو پراګرافو کې را کوټلې شوي دي ، که څه هم نن سبا د عادي لنډ داستان دوديزه کچه هم تر پنځو زرو وييونو څو برابره لويه شوې او را کوشنۍ شوې ده او څه پکې ډير پاموړ ګرځېدلي و هغه پر له پسې ترنيګلتيا او ځنډ وخنډ يا تلوسه او پيغام ښندې او ورسره ورسره راکښونکې پايله ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکالوو(سوژو) له پلوه هم د ښاغلي ليکوال نوښتگرانه ځانگړتياوي او بيا هغو ته طنزو خندا ژبه ورکول د ده د لوړ استعداد او ورتيا ښکارندويي کوي اوله دې سره يې د ژوند اند او لوړ واند(تخيل). دلته کيدای شي يوه نيمه پېښه يا ټوکه يې يو مخيز ډول له خپلو موندنو او رابرسيرونو څخه نه وي . خو چې ده ورته کومه ځرگنديزه او انځوريزه جامه او جوله وربښلې ،د هيڅ راز بيا ځلی(تکرار) ورډم تورډم ترې نه ننگيرل کېږي.

ژبنی جوله يې هم ښايسته ډېره زما تر لارښود او سمون سره سمه د يوې- کره ليکنی پښتو ښکارندويې کوي د ځانگړې طنزيه وييپانگي ځيني دود پارسي پور وييونه مې هم لږو ډير ور پښتو کړل لکه تبسم، لبخند(موسکا) ريشخند يا پسخند(خندي) ، وقي (پوخ پتير)، يا انگينومونه (طبيعي اصوات) لکه د مار پښ (پښهار) د خره هنگا د سپي غپا د ډول اواز لکه تک ډم ډم او همداسې پسې پاروني(هيجاني) چيغې يا غږونه لکه اخ، اوخ يا تحسيني وييونه لکه واوا. وه وه او نور درواخله.

خو په ټولنيز او پرتليز ډول د ښاغلي نظري پښتو ليکلار تر ډيرو نره او کره ده لويه ښيگڼه يې هم بيا دا چې په دغه اړه د هيڅ راز لارښووني له مننې سرنه غړوي او هغه د خپلې طنزيه ليکوالی لپاره گټورې او ارزښتمنې بولې يا په بله وينا د جولې او منځپانگې تر منځ ديالکتيکي تړاوته ارزښت ورکوي.

زه پوره ډاډ او بيا باور لرم چې زموږ دغه ځوان طنز ليکونکي په خپلو راتلونکيو زيږندو وييو او هستونوکې د ژب- ښکلاييز او ژب-انديز او بيا تخنيکي اړخ له پلوه پر لا نويو اومېښتونو او نوښتونو لاسبري وومې او لا ستري برياوې يې به برخه شي او همدې هيله يې پر ارزونه بس راوړم.

پوهاند دوکتور م.ا.زيار

اکسفورد مارچ ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

انساني سرکس زما د طنزونو درېیمه ټولګه ده چې د پښتو ادبیاتو مینه والو ته یې په ډېره مینه وړاندي کوم ، دا ټولکه دوې برخې لري لومړۍ برخه یې هغه طنزونه دي چې ددویمي ټولګې وروسته لیکل شوي اوتر اوسه نه دي خپاره شوي او دویمه برخه یې هغه طنزونه دي چې د ډېرو مینه والو په غوښتنه د لومړي ټولګې(د څوکۍ خوند او دویمي ټولګې (سر خلاص که!) نه غوره شوي دي.

هڅه شوي چې د مروجو لغاتو تر څنګ معیاري وییونه هم ورسره ولیکل شي.

دلته غواړم ډیر لږ پر طنز چې څه شي دي رڼا واچوم:

د طنز مبنا شوخي او خندا ده خو خندا یې د خوشالۍ خندا نه ده دا خندا جدي ، ترخه او درونکي ده. هر طنز خندا لري خو هره خندا لرونکي لیکنه طنز نه دی ممکن هجو ، هزل یا ټوکه وي.

هجو: د شخصي غرض له مخي د عیبونو او نواقصو مسخره کولوته وایي ، چې هدف یې تحقیر او تنبه ده. هجو د مدح ضد مانا لري.

هزل: د تفریح او خوند لپاره په ډېره محدوده ځانګړي توګه ډېره رکیکه شوخي ته وایي. هزل د جد ضد مانا لري.

ټوکه : ټوکه په نامحدوده او عمومي سطح یوې منځ مهالي شوخي ته وایي چې هدف یې یوازي خوشالي او خندا ده ،د دې هدف لپاره د هرې وسیلې څخه کار اخلي ،نو هدف یې هغه وسیله ده .

طنز: طنز په عمومي توګه د عیبونو او نقصونو بیان په خندا لرونکي ډول دي چې هدف یې د موضوع تحقیر او تنبه ده. د طنز وسیله اوهدف یو له بله څخه زماني واټن لري .طنز امکان لري خندا ونه لري یوازي موسکا ولري خو دا خندا او موسکا د خوشالۍ خندا نه وي دا خندا ترخه ،تاثیرناکه او دردناکه وي خندا یې زهرژلي خو اغیزمنه وي، یا به بله وینا ټولنیز غرض لرونکې هجو ته هم طنز ویلای شو.

د هزل او ټوکې خندا خوشالونکي خو دهجو او طنز خندا ځورونکي ده.

دطنز لیکونکي قلم د جراحي چاړه ده نه سرې وژونکي چاړه .ارام بښونکي او سلامتي راوړنکي وي.

د ټوکو په اوریدو به شاید کټ کټ وخاندو خو د طنز په پوهیدو سره شاید وژاړو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چيري په دې ټولګې کې فني ، ګرامري اوچاپي تيروتنو او غلطيو سره مخامخ شي چې البته بې شميره دي ما وبښئ البته د امکان په صورت کې

په درنښت

پوهنمل محمود نظري

لندن ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سرکس

دسرکس د ژویو غونډه هم لکه د انسانانو پر دسترخوان پیل شوه. لومړی پیل وویل:

عجب بد روږدي شوي یو، انسان چې جیب ته لاس کړي زموږ پښې په تخنیدو شي او بې اختیاره نڅاه پیل کړو.پښې ،لاسونه ،لکۍ اوسر مو دېخوا هاخوا کیږي او سوچ کوو چې کومه ورسته کېله یا تر وخت تیر چاکلیټ راکوي. موږ هم لکه ځینو انسانانو چې د هغو سترګې دشتمنو په پورتنیو جیبونو او زموږ سترګې لاندینیو جیبونو کې وي.

زمري د یو امرانه ټوخي وروسته د تایید په ډول سروښوراوه او ویې ویل:

-مخکې به چې چا پر بریتو لاس تیر کړ ما هغه کله ژوندی پرېښودی خو اوس که مې انسانان تر لکۍ هم ونیسي ولاکه سترګې لا ور پورته کړم. انسانان یو متل لري چې وایي : شوله ات را بخور پرده ات را بکو!

څه بد کار دی ، دې ته برګ هغه ته برګ...

پړانګ د چوک چوک په ویلو په افسوس سره وویل :

-عجبه زمانه شوه! توبه توبه (پزه یې پرمځکه تیره کړه) او زیاته یې کړه، موږ د انسانانو مریيان شو....!

د غونډې ګډونوال هم په توبه ایستلو شول .چا پزه پر خاورو موښله او چا لکۍ پر خاورو لړله پر مخ او پزه یې شیندله.

سپي چې سر یې په کاسه کې پټ او شړپې یې جوړ کړې وو سر را پورته کړ او ویې ویل:

-توبه ، توبه انسانان چې ځان ته اشرف المخلوقات وایي لا د نورو اقتصادي مرستو ته نڅیږي او مریيتوب یې کوي خو هغو بیا موږ په یوه چاکلیټ او یوې کېلې نڅوي، خیر دا به هم تیر شي دهري تیارې پسي روښنایي ده .

آس تر یوې شینا وروسته ځان و ځنډی او ویې ویل:

د خداي لپاره د ژویو نوم مه بدوی ، موږ د دوی د خوشالۍ لپاره نڅیږو ، دا وروستې کېلې او کلک چاکلټونه زموږ د خوړو توکې دي خو انسانان د نورو د زړ ولو په پار د بل ډول ته نڅیږي(له ډېري غوسې یې درې واري غاړه وښوروله)

وزې چې تر اوسه یې شخوند واهه خپله کوسه ږیره یې وښوروله. بع بع یې کړل او ویې ویل:

-زه دآس صیب خبري تاییدوم نه د دې په خاطر چې دواړه په یوه ګوند کې یو .زه انسان نه یم چې باید هرومرو د ګوندي ملګري درواغ تایید کړم (یو په غټ سر سپین درواغ وایي چې شودي توري دي او هغه بل چې ولاړ شي په بې شرمي وایي په خدای توري دي) خو زه له حقه نه تیریږم ،دا کېلې او چاکلټونه زموږ د خوراک یوه برخه ده چې انسانان هغه په ټوک ټوک راکوي . خبر شوي به یاست چې په کوم ځاي کې د ژویو خوراک یو اشرف المخلوقات د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلو بچیانو د نس مړولو لپاره کورته یوړ، نو هغه وو چې حیوانات له لوږې مړه شول او د هغه اشرف المخلوقات بچي د وروستو خوړو له کبله په نس ناسته اخته شول دا چې اشرف المخلوقات حق په سمه نه ورکوي نو خود به موږ ورته نخیږو...

موږک ځو واري پزه وکښله او لکه پوخ سیاستمدار یو ګام مخکې ته شو او بیا دوه ګامه تر شا ولاړ او ویې ویل:

دا زړې ببولالې دي حق نه ورکول کیږي حق اخیستل کیږي زه خپل حق د غاښو په زور اخلم نه چا ته نڅاه کوم او نه چا ته ټیټیږم.

کوږ چې ژبه یې پر شونډو را کښله وویل:

-ته او خداي دا سر او لکۍ ښورول نو نڅیدل دي؟ دوي سوچ کوي موږ نخیږو له اره (اصله) دا ورزش دی.

ټوله په خندا شول

مار په پښهار سره وویل:

ږغ مه لرئ دا سیاست دی تاسو خپل سپورت کوئ.

اوښ خپله شخه غاړه ځو واري اوږده کړه او ویې ویل:

اشرف المخلوقات خورا ساده دي که موږ د دوی پېښې وکړو دوی خاندي، موږ په دوی رشخند وهو خو دوی له خندا تک شنه شي باید وژاړي...

پیشو چې مخ یې په لاسو پریولي داسې یې وویل:

موږ چې پر دوو پښو ودریږو ، دوي ته خندا ورځي ، که په ډکه خوله خبري وکړو ، یاپه نا پوهي کې ځان تر ټولو پوه وبولو . دوه پشته پر بایسکل سپاره شو...

پیشو زیاته کړه: هغه ورځ له پروګرام سره سم په ترلو سترګو تر شا تلم خو دوي دومره وخندل چې نژدې وو ځیني سکته وکړي. ما ته د دوی په خندا داسې خندا راغله چې بې اختیاره له شا له خوا ږغ را څخه وشو او تښتیدم.

پیلمرغ چې لا تر اوسه یې پزه پر مځکه کښله سر را پورته کړ او د یوه اوږده ټوخي وروسته یې وویل:

دا ښه کار نه دی چې د سرکس فضا دي ککړه کړه دا لوشه (خاصیت) دي انساني ګنړم.نورو ژویو هم د پیلمرغ دا خبره تایید کړه.

نولی (موشخرما) وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ماته لا ترمخه خاينه برېښيده ځکه له انسانانو سره ډيره راشه درشه لري او هر وخت لکۍ ورته ښوروي ان وايي ځيني خلک هغه په کورو کې ساتي!

سپي د دي په خاطر چې دی هم را ښکيل نه شي موضوع يې بلې خواته واړوله او ويي ويل:

دې اشرف المخلوقاتو خپل د کمون اوليه ژوند هير کړی دی دا ټوله د بيزو له لاسه!

ټولو ځناورو بيزو ته بد بد وکتل.

بيزو په غوسه سپي ته وويل:ما څه کړی دي !

سپي ورو ورته وويل:

ولې داروين درواغجن درته ښکاري؟

بيزو سر وگراوه او ويې ويل: خير يوه گناه مو نيکونو وکړه!

او د دستر خوان له يوې خوا نه يې ټوپ کړ او له خندا تکه شنه شوه او ويي ويل:

دا ځوانان مو ليدلي دي چې د نوي پتلانه پايڅې پرې کړي اوبيايې واغوندي او ځينې انجونې بيا د پتلانه يو نا مناسب ځای سوری کړي او د ځينو بيا پتلونونه په پښوکې

پراته وي او څوک چې ورته وگوري گنهکاره کيږي، ځيني بيا دومره تنگ پتلون اغوندي چې توبه ،توبه چې زه ورته وگورم چې لا حيوان يم سترگې مې شرميږي خو ژر خپلې سترگې خلاصې کړم او د خپلې گرانې بيزو گۍ ياني ستاسو ورينداري سترگې ور بندي کړم چې خداي مه کړه هغه لکه ځيني انسانان بد لاري نه شي.

پيشو د بيزو خبرې پرې کړې او ويې ويل:

-دا خوی دي هم انساني دی ته هم غواړي د ژويو نوم بد کړي ،ته هم د هغو په خبرو اوړه اخښې، تا د هغو ی څخه زده کړي دي.

شتر مرغ چې د وزر لاندي دکوم شي پسې گرځيدی سر راپورته کړ او ويې ويل :

-که موږ په سر کس کښې يو بل خطا باسو يا په ځان او جهان د يو بد نيت سړي اکټ وکړو بيا دا انسانان د خندا شنه شنه کيږي او د ځان سره وايي: د غو ژويو دا ښه خويونه له موږ څخه زده کړي ، بلا کوي ، بلاکوي.

يږ سر وگراوه او ويې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دوی ځکه خاندي چې نورحیوانات د انسانانو په نوم و شرمیږي، نو ځانونو ته تسل ورکوي چې دا کارونه خو ژوي هم کوي ، بیایې په خندا خندا مخ زمري ته واړوه او ویې ویل:

-په یاد مو دي . هغه ورځ چې دوو انسانانو لکه موږ یو پر بل بریدونه کول یو بل یې په وینو سره کړي وو. نوموږ هم زموږ د کړو په پېښو کولو ډومره وخندله.

بیزو ته چې دا د انسانانو یو بل خپه کول او پرې دانګل ور په یاد شول ، د خندا له زوره یې پوخ وهه او د هغو د پېښو په کولو یې ټول ناست ژوي په خندا کړل.

وزې په خندا خندا وویل :

-هغه ورځ مو په یاد ده، چې هغه سړي ډوډۍ خوړله او په ډکه خوله یې خبرې کولې د ډوډۍ بڅرکې یې له خولې دېخوا هاخوا شندل کیدل.

هو. هو خندا داسې زور واخیست چې د خره هنګا چې دوی یې بهر غوښتل وا نه وریدل شوه چې خندا لږ ورو شول بیزو بیا د هغه سړي پېښې وکړې چې په ډکه خوله یې خبرې کولې او ویل یې ګوري ماښام دی (ګولې مه شام دی).

د بیزو په لیدو بیا ټوله ژوي په خندا شول. آس د خندا له زوره لوټکې وهلې او د او بو زمري بیا له خندا له زوره چکچکې کولې، د زرافې ګوله په ستونې کې بنده شوه او سترګې یې راوتلې وې او چونګښې ډوډۍ په ساه وواهله په دې وخت کې خر را ننوت او هک پک پاته شو نه پوهیده چې لومړي وخاندي او که خبره وپوښتي خو دا یې غوره وګڼله چې لومړي وخاندي او هغه و چې خر هم د خندا له زوره لوټکې پیل کړې نورو ژویو چې د خره لوټکې ولیدلې لا یې خندا زور واخیست . ګیدړې خپله لکۍ وښوروله او ویې ویل:

-هغه هلکان مو لیدلي چې انجونو ته خپله لکۍ ښوروي هیڅ چا ونه خندله خو خره بیا لوټکې کړې د یوې اوږدې خنداوروسته یې په خندا خندا وویل:

دا ځکه هلکانوکوڅې پرېښې او انجونو سرونه خرېیلي دي! یو وار بیا ټول ژوي بیله خره په خندا شول او خره چې خپله د خندا ونډه بشپړه کړې وه نو خوراک یې پیل کړ خندا هغه وخت بیا زور واخیست چې خره هغه خواړه چې چونګښې هغه په ساه وهلې وه په مزه مزه بېله پوښتنې خوړل پیل کړل. چا د خندا له زوره لوټکې وهلې او چا خپلې بډوډې ټینګې نیولې وې. خو پیل لارغه لارغه(وقفه یې توګه) خندل ځکه بواسیر یې درلود او زمري یوازې موسکا کوله ځکه په دې ورستیو وختونو کې دزړه په ناروغي اخته شوي وو او ویرېدې چې خداي نا خواسته سکته ونه کړي.

سورلنډي(شغال) هم لږ خندل ځکه هغه سوزاک شوي وو او پیلمرغ ته دډیري خندا ټوخی ورغلی وو ،شرمښکی د ډیري خندا ځان لوند کړی وو ،پسه ته د ډیري خندا ژړا ورغلي وه او زار زار یې ژړل ،زرافه مرض خرابه کړې وه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله غاړه يې د مځکې او چت سره جنګوله خو اوښ بيا خپله غاړه ښي او کيڼي لوري له مځکې واهله او پيشو له ويرې ژر بهر ووتله. چې امنيت راغي. خره د ډېره خوراک څخه يو لوړ ټيغ ويست چې په اوريدو يې يو وار بيا د خندا انګازې د سرکس فضا ولړزول بيا لوټکي او پورته غورځيدل پيل شوه په دې ترڅ کې دوې کاسې او درې ګيلاسونه مات شول .چا بډوډې ټينګ نيولي وه، چا په خوله چا په زړه او چا تر شا لاس نيولى وو. پيلمرغ وټوخل او په لوړ ږغ يې وويل:

-شرم وکړي تاسو هم لکه ځيني انسانان د ناستې پاستې ادب هير کړي دي د ګاونډي د جوړ او ناجوړ خيال نه ساتي هرهر خاندی، ټول چوپ شول خو خره چې تر اوسه چوپ وو يو وار بيا کټ کټ په خندا شو. پيلمرغ په غوسه ورته وويل :ته خو بيخي په شرم نه پوهيږې زه ستا ډير خويونه انساني ګڼم

لکه په اور چې اوبه واچوې خر چوپ شو ځکه دا خبره په ژويو کې ډير بد ګڼل کيدل.

تاووس چې د خندا له زوره يې ځان ببر کړی وو وريږديدی او ځان يې را ټول کړ او ويې ويل:

موږ ته دا خويونه د سرکس امر را زده کړي دي چې د انسانانو کږه وږه تر سره کړو چې انسانان پرې وخاندي خو ځينو انسانانو ته د ژويو کږه وږه چا ورزده کړي دي؟

پينګوين چې سينه سينه کيدی کرار د راز په ټوګه يې دېخوا هاخوا وکتله او ټولو ته يې اشاره وکړه چې ده ته ور وړاندي شي او ورويې وويل:

-اوريدلي مې دي چې د امازون په ځنګلونو کې ژويو د خپلې خوشالۍ د پاره يو بيخ کس جوړ کړی او هلته انسانانو ته د ژويو کږه وږه ور زده کوي چې ژوي وخندوي!

ژويو يو بل ته سره وکتل او پينګوين ګوته په چولي خوله ونيوله او د تېښ په ويلوسره خپلو ځايونو ته خپاره شول.

د دې نه وروسته دسرکس ژويو د هغه انسانانو په ليدو چې له يو بل نه اوريدل او خبرې به يې کولې، بې سته او اجازې به په خوړو شول، په ځلوروبه رهي وه،په ژوند کې به يې رښتيا نه ويل او ويل به يې زما د درواغو نه بد راځي. په لوړ ږغ به يې خبرې کولې...

نو د تېښ په ويلو به يې نورو ژويو ته په پسخند ويل: -امازون(ياني له امازون څخه را غلی دی)

هغه بل به ښه ور ته وکتل نو د تاييد په ټوګه به يې ځواب ورکړ:

پوه شوم امازون!

لندن١٣٩٨

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ولاکه زده کيږي

دوه تنه چې تر اوږدې لمنې لاندې يې پايڅې نه ښکاريدې تا به ويل چې بيخي يې پرتوګونه نه دي اغوستي اود غوړو اوږدو څڼو له منځه يې په رنجو توري سترګې سمې نه ښکاريدې د چوټو ونډې (تسمې) يې خلاصې وې اوله نشې ځنګيدل په يوه سلا کومندانی ته ننوتل او نيغ نيغ ودريدل

کومندان صيب چې پر دوو ګوتو چلم ته ناست و و او چرس يې تاوول او خمار وو په ډير ربړ يې د سترګو له کونجو نه وکتل، راغلو دو تنو چې بې حرکته ولاړ وو پښې له مځکې ووهلې او سلام صيب په ويلو سره يې د ښې لاسونوشاوي پر تندي ونيولې (د عسکري سلام په څير)

دي سلامي بولندوي(کومندان) صيب ته خورا خوند ورکړ نو د زړه له کومي يې له خولې ووتل:

ښه راغلاست! تاسو مې اوس جګتورنان کړاست بله مياشت مو هغه بل شی کوم چې زما يې ولاکه نوم زده کيږي!

ولاړو جګتورنانو په يوه ږغ وويل:

خدای دې غم مه راکوه باداره!

دواړو په خوشالۍ له کومنداني ووتل او نورو انډيوالانو ته يې ويل:

موږ جګتورنان شو او بله مياشت هغه بل شي کيږو زياته.

او بې ډوله په نڅاه شول

کندهار ۱۹۹۴

وړاندوينه

له نويو کمپوټري وسيلو سره د جرايمو د مخنيوي تر نامه لاندي۱۵۴ هيوادو د پوليسو نړيوال کنفرانس د چورلند په مرکز ډاکو اباد کې جوړ شو او په دې چې د کوم هيواد پوليس د غلا تر پيښې و روسته خبريږي خبرې اترې او تجربې سره ردوبدل کېدې داسې هيوادونه هم وو چې د پوليسو بودجه د غلو له خوا ورکيده او داسې هيوادونه هم وو چې يو کال وروسته په سلسله مراتب په غلا خبريدل . خو پينځه هيوادونه په رومبي ليکه راغلل يو يې روس وو چې د غلا د پيښې څخه دوې ورځې او دوه ګړۍ او يوه دقيقه وروسته خبريدل، بل امريکا وه چې شل دقيقې او دوې ثانيې وروسته خبريدل دريېم هيواد جرمني و چې لس دقيقې او شل ثانيې وروسته خبريدل او څلورم جاپان چې د پېښې وروسته سمدستي خبريدل خو دی پر مخ تګ ته چې د پاکستان پوليس درې ورځې مخکې نه يوازې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا له پېښې څخه خبر وو بلکې د غلا ارزښت او وخت هم ورته څرګند وو ټول هک پک کړل او داېې لوی پر مختګ وګاڼه نو د کنفرانس لومړی افتخاري مدال یې و پاکستاني پلیسو ته ورکړ

کراچي ۱۹۹۷

د ځغاستې ملي سیالي

د کراچي له سهراب ګوټ څخه ترمهاجر کمپ پورې د پېنځه سوه کیلو متري له خنډه سره د ځغاستې یوه سیالی وه.

رومبی تن یو افغان و چې له ډېرو منډو په خولولوند خېښت و او سا یې له ستړیا بنده بنده کېده په ترس او لرز یې وویل:

(کیسه بر را پسې دی) تر ټاکلي لیکې تیر شو ړومبی دریځ یې وګټه.

خلکو او د لوبې مینه والو په چکچکو د هغه هرکلی وکړ. لس- پنځلس ثانیې وروسته یو کیسه بر په داسې حال کې چې یو وار وار یې تر شا هم کتله په وارختایې ویل: پولیس را پسې دی او ما لا دستلاپ نه دی کړی په ویلو له ټاکلي لیکې تیر شو او دویم پوړ (مقام) یې وګټه.

حاضرینو په چکچکو بدرګه کړ . اود دریم اتل لپاره یې سترګې سړک ته نیولي وې چې یو پولیس لیکې ته راورسید(چاې پانې دو) په ویلو له لیکې تیر شو د لوبې مینه وال هم د دریم ګډون کوونکي په لیدو د ځغاستې په سیالی کې و ر ګډ شول

کراچي ۱۹۹۷،

تک ډم ډم تک...

سلام جان ټوله ورځ له دې دوتره(دفتر) هغه دوتر ته، له دې وزارت نه هغه وزارت ته ، له دې کوڅې هغې بلې کوڅې ته ډول(ډوهل) پر غاړه او لرګی په لاس ګرځېده را ګرځېده خو هیچا د ډول بږغ ترې نه وو اوریدلی...

هر دوتر ته چې ورشي د مامورینو خولې له خوشالی ویتي پاته شي چې ورېیا میله ده.

خو سلام جان دېخوا هاخوا وګوري سر وښوروي او ببله دې چې لرګی ډول ته وروړي، تندی یې کونځې کونځې شي او په غوسه له هغه دوتره راووځي او په بېړه بل دوتر ته ورشي له هغه هم همداسې بل ته...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوترو خلک هم د ډول د ږغ په ارمان کې پرېږدي. زه چې ډېر د اتڼ شوقي يم ، نوکله چې سلام جان ووينم و اتڼ ته مې هوا وشي اوبې اختياره مې ورپې په ښوريدو شي، خو هغه ډول نه وهي

.نن مي سل زړونه يو کړل او پوښتنه مې ځيني وکړه:

-سلام جانه! دا ډول ولي نه ږغوې؟

سلام جان سترګې چوخې او تندی ګونځې کړ

او د يوه ستر راز په څير يې ورو راته وويل:

-دا ډول هغه وخت وهم چې کار د کاروړ (اهل) ته وسپارل شي!

ما ترې په تعجب وپوښتل:

-ولي اوس کار د کار وړ ته نه دی سپارل شوی؟

سلام جان ورو خپله خوله زما غوږ ته را نژدې کړه په داسې حال کې چې لاس يې د خولې له پاسه نيولی وو او سترګې يې ردې ردې راوتلي وې ، دېخوا هاخوا ته يې په ځير ځير کتل،په وزن سره وويل:

بيسواده پر څوکيو قرعه کشي کا

باسواده له بيکاري روز مزدوري کا

توپک سالاران د خلکو هدايت کا

پوهان له مجبوريت هجرت کا

ما په خوله ورسره د ډول نغمه واهله او سر مې ورسره ښوراوه:

تک دم دم تک، دم دم تک ،دم دم تک دم دم....

لندن۱۹۹۹

کشتي کج

د پړانګ او ملخ تر منځ د کج غيږه نيولو و روستی وار (رونډ) پيل شو ټولو دا سوچ کاوه چې پړانګ ګټونکی دی نو له هم دې کبله به د پړانګ په هر غورځنګ د چکچکو ږغونه فضا ډکه کړه . پړانګ چې برا(حريف) يې ډېر ناتوانه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼه نو پر له پسې ټوپونه یې په ملخ پسې وهل چې ژر یې تر پښولاندې کړي . پړانګ دومره ټوپونه ووهل چې له ستړیا نه ستونې سټغ اوږد اوږد وغځید.

ملخ هم ټوپ کړل او پر تندي یې کیناست او د اتلانو جام یې وګټه .ځکه یو ټوپ یې پر سول (عقل) برابر سم او بې ښاخ(غرورّ) وواهه

لندن ۱۹۹۸

مننه

ښورا ورو وپټا ټو ته چې د میلمنو په ورځ یې مرستې ته راغلی وو وویل:

مننه!

پټاټو په یوه ترخه او شکمنه موسکا ځواب ورکړ:

هو ولا !

که د انسانانو له قصاب څخه وپوښتی چې ته هم ښه سړی یې همداسې نه ده ؟

هغه هرو مرو د پټاټو ځواب ورکوي

هو ولا! د انسان خدمت فرض دی (په خندا ډوله موسکا)

لندن ۱۹۹۹

پنچر مین

طالب:ولي دي ږیره خرېیلي ده؟

لاروی: صیب زه پنچر مین یم

طالب: وبښه،

خو اوس هغوی پوهیږي پام وکه چې بې مین دي نه کړی!

کندهار۱۹۹۵

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپکیان

یو چرسي بل ته په خندا خندا او خوشالۍ زیری ورکړ:

هغه دي بیا توپکیان راغلل!!!

دویم چرسي له خوشالۍ په ترپکو شو او ناري یې کړې :

وا وا د مور شیدې کندهار اوس کندهار شو

لندن ۱۹۹۸

وزي ته ښکنځل وکړه!

دلته ملا د حجرې مخي ته ولاړ وو او ډول وهونکی ته یې بد او رد ویل. هلته یو مسافر ناست و او شلومبې اووچه ډوډۍ یې خوړل او په دې چورت کې و چې هر چیري چې ورشم همدا شلومبې دي ، تروې دي ، شناوې...

مسافر په عالمانه توګه ملا ته وویل :

-ملاصیب! ډول والا ته څه مه وایه وزې ته ښکنځل کوه که دا نه وای دنیا به سمه وای!

نه به ډول وای،نه به شلومبې وای

اوس باید وزې ته ښکنځل وکړو :چا یې ډول ، چا یې شلومبې ، چا یې ږیره ، چا یې غولانځه او چا یې لا لکۍ ټینګه نیولې ده

کندهار۱۹۹۷

دا بي بي سي لندن دی!

د چونګښو په یوه ډنډ کې آوازه خپره شوه چې د مار او موش خرما تر منځ جګړه شوی ده او په ترڅ کې یې تور مار مړ شوی دی. د دې آوازې په رسیدو سره په ډنډ کې اتڼونه ، نڅا ګانې پیل شوې . نجونو او ښځو لاسونه او پښې په نکریزو سره کړې او ټولو لکه اختر چې وي نوي کالي واغوستل او یو بل ته یې تبریکي ویل پیل شوه څکه له تور مار نه چونګښې ډیري په تنګ وې او هره ورځ به یې دوه � درې ژوندی تیرولې،نو د مشرانو د مشورې په اساس

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موشخرما ته سوغاتونه برابر شول او څو چونګښو ته دنده ورکړل شوه ، هغو دا ډالۍ پر سرو واخېستې او له ډم او ډول سره لکه ورا چې د ناوې پسې ځي د موشخرما د غار خواته رهي شول د موشخرما وه غار ته له رسيدو سره سم

د ژوندی دې وي زموږ ټولمنلې درناب موشخرما !

کامیابه او سر لوړه دې وي موشخرما !

مړ او ورک دې وي تک تور مار!

نارې او شعارونه يو د بل پسې په انقلابي ولولو بدرګه کېدې ، خو له غاره د موش خرما پر ځاي تک تور مار راووت او د غار مخې ته يې لټکه(کفچه) ووهله.

د مار په ليدو چونګښې لړ وارختا او تر شا شوې ، يوه ځوانه چونګښه چې د آزادو رسنيو د قانون په ارزښت شه پوه وه لږ څه مار ته نژدې شوه او ويې ويل:

داسې آوازې دې او ډيرو راديو ګانو يې هم پخلی کړې چې په جنګ کې ته که موشخرما مړ شوی یاست! نو هغه چې مړ شوی دی هغه خو به تاسو نه یاست؟

نورو چونګښو خپل دوه غوړونه دوه سوه کړې وو او په شكمنو سترګو يې يو بل ته كتل او دګوندې تور مار مړ وي دعاو ي يې کولې. خو تور مار ناړمې (سر ټنبه ګي) کوله او هم دا يې ويل:

-ما موشخرما مړه کړه!

دوه � درې نورې چونګښې د شاهدانو په توګه را مخې ته شوې ، هغوی شاهدي ورکړه چې بي بي سي هم دا خبر تاييد کړی دی، نو څرنګه وايې چې ته نه يې مړ!؟

يوې پېغلې احساساتي چونګښې نارې کړې : نوهرو مرو مار مړ دی !

يوه بله سپين سرې چونګښې کرار مار ته نژدې شوه او په شک سره يې مار ته ځير ځير وکتل او په اسويلي سره يې وپوښتل:

-رښتيا ووایه! موږ ستا اوريدلي دي ؟ په زاريو او ننواتو يې ما ر ته و ژړل:

-ګوره موږ ستا اوريدلي دي !

مار له ډيرې غوسې پښهار شواو په غوسه يې سر له مځکې وواهه . مار چې سر راپورته کړ هغه نژدې چونګښو ضعف کړي وو او نورى په منډه وې . يوه زړه چونګښه چې نشه وه په سختې سره يې خپلې ستر ګې پرانيستې او ويې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما چي په عمر در واغ نه دي ويلي قسم خورم چي ته مړ يې ولا!...

ددې ربښتيا ويونكي چونگښې په قسم سره د تښتيدولو چونگښو زړونه ډاډه شول او بيرته راستنې شوې د ښسده شوو چونگښو پر مخونو يې اوبه وښيندلې او بيا يې سنگر ونيوی . مار له دوی د سنگر نيولو نه لړ وارختا شو نرۍ خولې يې پر تندي را ماتي شوې او په ژړاند ږغ يې وويل:

-لكه چې ما نه وينی؟

يوې متقاعدې وزيرې چونگښې له ليري نه ږغ كړل:

ته ښه سوچ وكړه گوره ته به مړ يې موږ ستا اقرار غواړو !

تور مار له غوسې تک سور شوی وو غوښتل يې دا پخوانی وزيره ژوندی تيره كړې خو د بهرنيو خبريالانو په ليدو چې سند پرې ونه مومې چې گواكې دی پر چونگښو زياتی كوي ،نو تر دې كاره تير شو ،چې د مجرمينو نړيوالې محكمې ته يې ور ونه پيژني. په اخير كې يوې ډلې چونگښو د دريو سره غزلې ويلې:

الله شاكوكو جان موږ ستا اوريدلې دې كه يې منې كه يې نه منې؟....

او اوقيان د فيصلې له پاره مخې ته ولاړ وه

يوه بله چونگښه مار ته نژدې شوه هغې غوښتل تور مار د مړ شوې مار له عكس سره پرتله كړې خو دا هم په ناپامي كې د مار لخوا تيره شوه دا هم چا ونه ليده

نورې چونگښې په خپل منځ كې په خبرو اخته وې چا ويل مړ دی! چا ويل نه دی مړ! چا، چا بيا ويل كه مړ دی نو دا بيا څوک دی!

د يو بل د بسيايني په پار چا قسمونه اخيستل او چا لاسونه ښورول او شرطونه يې تړل. يوه كورناستې چونگښه چې د بلې چونگښې پر وړه سپره وه په لوړ ږغ يې نارې وهلې:

دا مار نه دی ! كه مار وای تر اوسه به يې دوه درې ژوندی تيرې كړی وای!؟

د مار چې خيټه يې پړسيدلې وه د خبر يالانو د ډار نه ونې ته وخت او ځان يې تر ونې را تاو كړ يو تريخ ټيغ يې ويست.

هغه ځواني خبريالې چې دا د بي بي سي خبر يې ثبت كړی وو راغله پر چونگښو خوشالۍ گډه شوه او په يوه سوبناكه ږغ يې نارې كړې:

ودې ليدل زموږ دي نه منل نو ر نو سر تمبه گې پريږده او ومنه چې مړ يې!!!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونګښو د ګوتنيوي په توګه يو بل ته لاسونه ښورول ګوره مړ دی خو دی ناځوانه يې نه مني

ځوانه چونګښه چې ډېره راپاريدلې وه نو په بېړه يې ټيپ ولګاوه:

دا بي بي سي لندن دی ، نړی دا وخت

..د زاړه ډم تر څنګ د موشخرما او تور مار تر منځ يوه خونړۍ جګړه پرون په دو بجو پيل شوه چې په هغه کې سپکې او درنې وسلې وکاريدلې او تر درو ګريو وروسته تور مار ترې تم او موشخرما يې غار په خپله ولکه کې راوست دا خبرآزادو منابعو هم تاييد کړي دي. ټولو چکچکي وکړئ او په يوه ږغ يې وويل:

-ودي ليدل!!!!

تور مار چې دا خبر واوريد نو بسيا شو او پر مځکه ولوييد،

نورو چونګښو د ځواني چونګښې شعارونه په يوه ږغ بدرګه کاوه:

ژوندی دي وي بي بي سي!

-ژوندي دي وي

او د موش خرما ډالۍ يې د بي بي سي هغه خبر نګار ته چې دا خبر يې ورکړی وو واستوله

لندن۱۹۹۹

ښکروره تاريخي بد نامي

سورلنډۍ (چغال) په ډېره ربړ سره يوه چرګه له کلي وتښتوله د کور ميرمني واويلا جوړه کړه:

هو خلکو! سورلنډي زما يو نيم چارک د هګۍ چرګه يوړه...

هلۍ د خدای دپاره...

سورلنډي چې دا ناري سورې واوريدې نو و دريد چرګه يې دوه �درې واري کښته پورته کړه خو هغه تر يو پاو زياته نه وه او چې يې ښه ورته وکتل د هګۍ چرګه هم نه وه بلکې چرګ و نو په پښېمانۍ بيرته را ستون او کلي خوا ته رهي شو په لارکې ګيدړې وليد او ږغ يې پر وکړ:

څه تښته! د کلي خلک در پسې راوتلي دي. سورلنډې ورته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته دا ناري او دا ښكروره درواغ نه اوري وايي يو چارک د هګيو چرګه...

لاهولا...دا دومره غټ د رواغ. زه ځم دا دوراغ رسوا کوم!

دګيدړې د دې کوچنۍ چرګ په ليدو ناړې د خولې وبهيدلې په مات مخې يې سورلنډي ته وويل:

ساده سړيه!ما ته يې راکړه! زما په دوه چارکه منلې ده!

سورلنډي چرګه ګيدړې ته ورکړه او له توره يې ځان وژغوره او په ارامه وجدان د خپل غار خواته رهي شو او ګيدړې هم نيم پاو چرګ په دوه چارکه ومانه خو د کور د ميرمني يو يونيم چارک او د سورلنډي دوه چارکه احسان ور باندې شو . ګيدړې لا په خوړو پيل نه و کړی چې د کلي سپيان پسې راورسيدل او دومره يې وځغلوله چې درې چارکه يې تول(وزن) بايلی.

لندن۲۰۰۲

چونګ چونګ د فتح خان

د نړۍ د فيلوسفانو لومړۍ کنګره په ۱۹۹۸ کال کښې د ماګانا په تاريخي ښار کې جوړه شوه چې له ۱۴۵ هيوادونه ۱۹۵ تنو فيلوسفانو په کې ګډون کړی وو.

لومړی ځل وو چې داسې يوه ارزښتمنه غونډه جوړ يده چې هلته د پوهې خبرې کېدې د دې کنګرې بهير د سپوږمکۍ له خوا خپريده خو خلک د کريکټ د لوبې پر کتلو بوخت ول چې پر همدغه ورځ پيل کېده . په پرانېستوني (افتتاحه) غونډې کې د ماګاتا د شار د خاورو خځلو (تنظيفاتو) رييس چې فيلوسفانه ځيره يې درلوده د لوړو چارواکوپه استازيتوب داسې وويل:

ډيرو پوهو او د چينې د اوبو په څير پاکو فيلوسفانو! زموږ د ښه آب و هوا ښار ته ښه راغلاست. زه د چارواکو په استازي چې ټول د کريکټ لوبې ته تللي او زه يې چې د کريکټ سخت ليوال يم جبراً ستاسو چوپړ ته را ليږلی يم نو دا غونډه رسماً پيل وم.

د خاورو خځلو رييس د لږ چورت وروسته داسې اوږده کړه:

که څه هم موږ هم فيلوسفان يو او ډير ښه د عقل کارونه مو کړي دي لکه د کاناليزسيون او څښاک اوبوتر مځکې لاندې کانالونه سره ګډ شوي دي موږ له عقله کار واخيست او خلک مو په دې اوبو چې له ويتامينو ډکي دي روږدي (اموخته) کړي دي . فيلوسفانوژر د اوبو ګيلاسونه له مخې ليري کړل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاپې له لږ چورت وروسته سره وګراوه او داسي يې پسې وغځوله:

د ښار د خځلو ټولول ډير سخت او ګران کار دی خو اوس مو د عقل نه کار اخيستی دی.پريږدو چې هغه وچ شي بيا باد هغه په ناپايه تشيال(لايتناهي فضا) کښې ورکوي (دبرياليتوب يوه خندا يې وکړه)

فيلوسفانوژر ماسکونه راويستله او خپلي پز ي يې وتړلې..

بيا يې لږ چورت وواهه او سر يې وګراوه او زياته يې کړه موږ د عقل نه کار اخېستی دی د پکوالي درمل مو پيدا کړی:

فيلوسفانوژرقلمونه او کتابچې راويستلې.

.دي خولی ته ګوری! د خولی په سر کولوسره هيڅ څوک نه پوهيږي چې څوک پک او څوک نه دی او بياپې يوه سوبمنه خندا وکړه

فيلوسفانوژرقلمونه او کتابچې له مخي ليری کړل

دی لا په همدي چورت کې وو او سر يې لا نه وو ګرولی‌چې د فيلوسفانو د پر له پسې چکچکو په زور يې د خطابې له ميزه ليري کړ. يو فيلسوف جګ شو او د اعتراض په ټوګه يې وويل:

کوربه هيواد دا حق نه لري زموږ وخت په اوتو بوتو ضايع کړي نورو هم دا وړانديز ورسره تاييد کړی.

د پرانيستوني وينا وروسته د کنګرې اصلي موضوع د فيلوسفانو د د کار پايله(نتجه) وه چې هريوه ديرش-پنځوس کاله زيار ګاللی ملي او نړيوالي پېښې يې څيرلي او سپړلي او د عقل خبرې يې را بر سيره کړي دي نړيوالو ته د دي خبرو ډاګيزول او رسول پيل کړل.

لومړی د امريکا لوی فيلسوف مستر جان مان براون بلک وايت داسي خپله د عقل خبره وکړه:

خپل راز پټ ساته چا ته يې مه وايه!

موږ د عقل خبره را برسيره (کشف) کړی اوعملي کړي ده موږ هر ډول درسته(سلاح) جوړه کړې ده. خو چا ته نه وايو. خو نور هيوادونه که د يوې ګولۍ(مرمی) انځور هم وباسي بيا نو احساساتي شي او اعلان وکړي ! موږ پيدا کړه !

او هغه دی چې د ملګرو مليتو د امنيت شورا استازي هغه هيواد د ستوني نيسي او انځو ر يې ور څيري کوي .

د امريکا د فيلسوف خبره په چکچکو سره تاييد شوه، تر چکچکو و روسته ږغونه اويوه همهمه پورته شوه. د غونډې مشر وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک څه ویل غواړي ؟

یو فیلسوف وړاندیز وکړ چې ښاغلي فیلسوفان باید یوازې خپله د عقل خبره وکړي سرباري ځرګندونو ته اړتیا نشته ځکه دلته ټول فیلسوفان دي په موخه(مقصد) پوهیږي نورو هم دا وړاندیز تایید کړ.

بیا د روس فیلسوف پروفیسر یوري ګوري یوف پوف د تربیون شا ته راغی او خپل د عقل خبره یې چې د دیرشو کلنو ازموښتنو په پایله کې یې را برسیره کړی وه داسې ځرګنده کړه:

یا خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

د پوف د عقل خبره په پر له پسې چکچکو تایید شوه.

او وا وا بیا ووایه ږغونه پورته کیده

نو پوف بیرته دا د عقل خبره را غبرګه کړه:

خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

په دویمه ورځ لومړی د جاپان فیلسوف پروفیسر پان چوانګ چان چین چونګ خپل د عقل خبره داسې ځرګنده کړه :

و چا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې ووا!

موږ اوس هغه پخوانی...

په پر پسې چکچکو یې په سر باري ځرګندونو څخه یې لاس پر سرکړ او ټولو دا د عقل خبره په یو ږغ را غبرګه کړه :

و هرچا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو.

وروسته د جرمني پروفیسر هال بال شمیت کورت د تربیون شا ته ودرید او تر یو لنډ ټوخي وروسته یې خپل د عقل خبره داسې ځرګنده کړه:

هر کار چې کوې مزد یې لومړی جوت کړه!

په واه واه سره دا د عقل خبره تایید شوه

د فیلوسفانو مخې ته ځانګړي غوزی (مخصوصي ګوشکی) چې د هر وینا وال خبرې یې په هم مهاله په ۱۵۴ ژوبو ژباړلې . خوځنګه چې ټول سره پوهیدل د غوږویو نه دومره کار نه اخیستل کیده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نورو هیوادو فیلوسفانو هم په خپل وار سره د عقل خبرې وکړې چې دومره په زړه پورې نه وې. چې همدا د افغانستان د فیلسوف وار راورسېد هغه د خپل نوم په اوږدولو بوخت وو چې نور فیلوسفان گومان ونه کړي چې دی فیلسوف نه دی

نو الحاج پروفیسر پوهاند ډاکټر ماستر جان گل جان خان قربان صاحب اخوند بیکار د پنځوس کلنو را بر سیره (کشف) کړې خبره داسې د نړیوالو غوږوته ورسوله :

که غواړې چې هوسا شې اې افغانه! کور پسې ایله که . وطن پسې ایله که ،خپلوان پسې ایله که ، د کور سامان پسې ایله که، چې څه لرې هغه ټول شیان پسې ایله که، چونگ چونگ د فتح خان (دا ټوله یې په یوه سا داسې وویل چې سترگې یې ردې راوتلې وې).

د چکچکو داسې پر له پسې شرپ شو تا به ویل چې سواره نظام پوځیان را روان دي او ټول فیلوسفان ودریدل او خپلې خولۍ یې پورته پورته غورځولې:

واه واه بیایې ووایه!

که غواړې...

بیا ټول فیلوسفان نیغ ودریدل او لکه کورس تکراروله یې

که غواړې...

د جاپان ،چین او کوریا فیلوسفان د چونگ چونگ په اوریدو په نڅاه شول او خپلې ملي نڅاه گانې یې پیل کړې

دا د عقل خبره دټولو له خوا تایید او تر ټولو غوره د عقل خبره وګڼل شوه او جایزه یې و گټله.

په جایزه کې پروفیسر بیکار ته د امریکا ویزه او د الوتکې ټکټ ورکول شو

پروفیسر بیکارچې د اجنت له شره خلاص شوی وو په داسې حال کې چې د سترگو یې د خوشالۍ اوښکې تویېدې ویزه او ټکټ مچ کړه او ښله دې چې د غونډې تر پایه پاته شي خپل لاسي بکس یې واخېست او د لاسو په ښورولو په منډه د بای بای په ویلو له تالاره ووت او سیده هوایي ډگر ته ولاړ.

اندونشیا۱۹۹٦

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوټري مشر

د راديو څخه مې د نوي حکومت د غړو لو نوي مشر نومونه واوريدل او په همدې سوچونو کې ويده شوم او ګډوډ خوب مې وليد چې يو ستانه(روحاني) شخصيت ته وايم چې ته دا زموږ د نوي کابينې وزيران پيژنې څرنګه خلک دي ؟

د تجارت راکړې ورکړې وزير څرنګه سړی دی؟

هغه راته وويل: هغه يو لوی او مشهور قمار باز دی!

زما د خولې نه د هوا! هېښنده ړغ را پورته شو

دا د کورنيو چارو د کش او ګير وزير؟

هغه يو نومور غل او قاچاقبر دی !

زما د خولې بيا د هو هېښنده ړغ ووت.

او دا دماليې د چل او ول وزير؟

هغه يو خراباتي سړی دی !

همداسې د نورو ټولو وزيرانو پوښتنه مې څيني وکړه زما هوو ورسره روان وو په پای کې مې د نوی مشر په اړه پوښتنه څيني وکړه.

ستانه سر وښوراوه . شونډې يې بوخې کړې او راته يې وويل: دا نه پيژنم ، نه يې پلار څرګند دی نه يې هيواد.... په همدې وخت کې له خوبه راکښيناستم.

سبا ته نابېرې د يوې مرکې لپاره د نوی مشر دوتر ورغلم او تر مرکې وروسته مې د خوب کيسه ورته وکړه او ورته مې وويل: چې ستانه راته ويل چې د ده کام او نه پلار او نه هيواد څرګند دي.

مشر په بې توپيري سره موسکی شو او په يوه ترخه خندا يې وويل:

ړغ مه لره رښتيا وايې ټوله په سياست کې را نه ولاړه ړغ مه لره اوس ماته هم ولاکه ځر ګند وي خو دومره پوهيږم چې چيف مې افغاني دی .

دا ځل زما د خولې په ويښه د هوو ړغ پورته شو خو ژر مې پرخوله لاس ونيوی.

لندن ۱۹۹۹

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټاپه

عجب زمانه وه پر بري ليکونو ، ډيپلومونو ، سه پارچو، نکاح ليکونو ... رنګارنګ توري ، سرې ا و زرغونې او شنې ټاپې لګول کېدې ان چې پوهنځی مو پای ته ورساوه پر بريليک يې سپينه ټاپه راوواهله ځکه د سپينې ټاپې رنګ لمر نه خرابوی او ډير خوشاله وو،خبر نه وو چې د زمان په تيريدو سره دا ټاپې بې ارزښته کيږي او ان دهغود پټيدو ځای به نه وی او ټولې پاکيږي نور نو اوس پر اسنادو ټاپې نه بلکې پر خلکو باندې وهل کيږي دا ټاپې د سلو کالو ديندراه بې دينه کوي او د سلو کلو غل ښخه پير، د دوښمن ښخه بادار، له جته ښخه سردار جوړوي

دا اوسنۍ ټاپې په ريموت کنټروليږي يوازې کوف غواړي او چوف که يې نه منې زموږ کلي ته راشه مازي سر پورته که بيا د ټاپې وهل ګوره هر شی چې شوې او هر چيري چې ولاړې !؟

لندن۱۹۹۸

د دغه دغه

ښاغلو راغلو!

زه له تاسو ښخه مننه کوم چې پر ما مو باور و کړ اوزه مو په خپلو رايو خپل استازی وټاکلم . ما لکه مخکې چې ژمنه کړې وه اوس هم په خپله ژمنه ولاړ يم نور ستاسو يادوني ته اړتيا نه لرم .ما د کار پلان جوړ کړ تاسو دا زما اوږد او منظم پلان تر اوسه نه دی ليدلی خير زه به دا خپل پلان نه يوازې تاسو ته ، بلکې کوچنيانو ، ښځو او زړو ته هم ورووښيم

زه خپله دا وينا په دې نارو سره لنډوم:

ژوندی دې وي زما پلان

مړه دې وي ستاسو دوښمنان

زموږ د رييس کټ کټ همدا وينا وه خو تر هغو وييو (کليمو) لاندې يې چې کرښه را کښل شوې ده (دغه) لوستل شوي دي

زه تاسو ښخه دغه کوم چې پر ما مو دغه وکړ....

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام چونګښه مه یادوه!

سرور د خانو د میرمني پوښتنې ته ورغی چې دا ډیر مهال ناروغه وه او د خبرو په ترځ کې یې خانو ته ورته وویل:

یاره خانو! اجملي دا دوې میاشتي مخکې ښار ته تللی وو هلته ښه ډانکټر جوړ شوی راغی ، وایي د کوم ډانکټري کورس یې ویلي دی، لروین(دوربین) پر غاړه ، غټه توره بسته په لاس کې غټووینې سترګې یې (غټې کټه بیني) پر سترګو،نازک سپین کفن یې اغوستی او عجب لاس یې دي په یوه اوونۍ کې ناروغ هاخوا یا دېخوا کوي.

ما خپله خواښې وروستله، هغې ته یې داسې درمل و رکړه او ورته یې پر هیز هم ورکړ چې د درمل خوړلوپه وخت کې پام چې چونګښه په یاد نه کړي هغې هم لکه چې چونګښه په یاد کړې وه او هاخوا یې کړه.

دا داوس په پکو ډانکټرانو چه جوړه نه ده که ښه وی خپل پک سرونه دي جوړ کړي!

خانو چې په چورت کې تللی وو او له ځانه سره یې تکراروله :په یوه اوونۍ کې دي خوا یا هغه خوا

سرور و رته وویل :

څه درواغ خو نه درته وایم ویې ازمایه اوبیا یې د راز په ټوګه ترې وپوشتل:

-رښتیا د کاله شاوخوا مو چونګښې شته؟

خانو په خوشالۍ ورته وویل:

هو ډیري دي!

سرور په ټینګار ورته وویل:

-که زما مني ژر یې وروله!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر صایب کوتان(قوطان)

دړ غ د ککړ تیا (شوربګت) څخه د ژغورو دپاره د ځنګله ټولنې د ګاونډیانو په سلا او مشوره و پتیله چې د ګاونډي ځنګله له ازمېښتونو څخه د ګټې اخیستنې لپاره ډاکتر صایب کوتان ته بلنه ورکړي

ډاکتر کوتان چې ځانګړي غوړي یې د قبض، چاغیښت، هډوکو درد. د ړغ د ککړتیا د مخنیوي لپاره را بر سیره (کشف) کړي وه او د غوړولو د ځای له پلوه یې بیلا بیلې ګټې درلودې ، له خپلو نظریاتو سره راغی.

د نومړي ځنګله په رسنیو (مطبوعاتو) کې د دې ځانګړو غوړو اعلانونه پیل شول او د ړغ د ټیټوالي له کبله د کټه کولمې (مقعد) غوړول حتمي او اړین امر وګرځید، او نه کارول یې لوي جرم او ګناه وګڼل شول د دغو نویو را بر سیره شوي غوړو د ړغ په جګوالي او ټیټوالي کې په رښتیا چې اعجاز کاوه .ځکه د کټه کولمې په غوړولو هغه ځواک (قوه) چې د ړغ د ایستلو لپاره اړینه وه چې ړغ خپل اصلي غاړه او تون له حنجرې وباسي ضایع کیده. لومړي ددغه کار ازمېښت پر یو کولنګي چرګ چې ډیر بې وخته اذانونه یې کوله وشو د چرګ دکټه کولمې ترغوړولو و روسته چرګ غاړه پورته کړه چې اذان وکړي خو دا قوه به یې له شا له خوا ضایع کیده او اواز یې له خنجرې نه ووت.

ټول ژوي اړ شول په دې فرمان کړه وکړي او خپلې کټه کولمې په دې غوړو غوړ کړي او خپله منندویې (فرمانبرداري) وښیي.

او هغه و چې په دې کار سره د زمرو غور په غول بدل شو.د خره هرهر په ال ال، د مار پښهار په پښ پښ... بدل شول د هر ژوي د ژبې د بدلون سره د هغو ارو اصل هم ورک شول.

مخکې به نورو ژوي د زمري له غوره وېرېدل خو اوس یې وربانديي د غول په اوریدو پوزخند واهه اوخندا یې پرې کوله. نور چا د زمري زور و ځواک او واکمني، د پیلمرغ درایت او عقل مندي ،دپیل درنوالی، د بلبل غزلبولي... ته ارزښت نه ورکاوه هر ژوي ځان ته نوي پښتونې(شجرې) او تاریخونه جوړ کړل نور نو پړانګانو هوسۍ نه شوه ښکارولای، کربشا(سنجاب) غوزان نه شوای په خاورو کې پټولای، سګ لاهو د اوبو ډنډونه نه شو جوړولای او...

کرار کرار ځنګل په وچیدو شو او ګل ګل میري او خپل سري شول.

خو په ځنګل مینو ژوو هوډ وکړ چې ځنګل به بېرته جوړي. نو په توره شپه یې ډاکتر صیب کوتان سره له غوړو او نظریاتو له ځنګله نه ورک کړ او دا عادت یې هم ورسره ورک کړ. او دا عادت هم ورو ورو له ځناورو هیر شو.

یو زمری د یوې ډبرې شا ته پروت وو او یوموږک یې پر لکۍ غاښ ورولګوی له درده یې نابېره له خولې غور ووت، دده دغور سره ټول موږکان له ځنګله نه وتښتیدل او ځنګل یې خوشي کړ، بیرته بیدیا ته وتښتیدل. د مار د خولې بیرته پښهار راووت ،د خره له خولې هرهر...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړي شوي پښتونې (شجرې) ځيرې شوې او هر يو دخپل کار پسې روان شول.

خر چې د ښېتابې ميز ته ولاړ وو او خپله عالمانه وينا يې وړاندې کوله ميزيې پر شا کړ او خپل اصلي ځای ته يې يووړ

بيرته جم او جوش جوړ شو د چرګانو هوهو، د بلبلو چوچو، د پيلانو بوهو اوريدل پيل شول .خو د دې لپاره چې دګاونډې ځنګله اړيکې له دې ځنګله سره ويجاړ نه شې بيا هم دا غوړې يوازې د هغو چرګانو لپاره چې بې وخته اذانونه يې کوله او د هغو خرو لپاره چې د هرهر نه يې نه اوريدل کيږې چې خاندې که ژاړې. وارديدل او په نسخه ورکول کيدل.

لندن ۲۰۰۲

که زما منې کله کله ګډاپې هم کوه!

تورک چې واده ته خبر وو، پوره يوه ګړۍ په سره لمر کې ګاډۍ(بس) ته ستړګې پر لار پاتې شو خو د بس ګاډۍ (سرويس) پته نه وه . تر لږ چورت وروسته يې له سره خولۍ ايسته کړه وښتان يې جړ پړ کړل د پتلون يوه پايڅه يې پورته او بله کښته کړه خولۍ يې کچکول کړه او دتم ځای خلکو ته يې په مات مخې په سندره کې ويل:

-بيچاره يم ناوخته کيږې واده ته نشم رسيدی د خدای په نامه د ټکسې کرايه خو راکړۍ ته نه نی نی...

د خلکو غوږونو ته ورغله چې وايې :بيچاره يم واده مې نه دی کړی بې کاره يم مرسته وکړئ چې يو ټکسې رانيسم ته نه نی نی...

نو چا لس چا شل په خولۍ کې ورواچولې لا نيمايې خلکو ته نه وو رسيدلی چې د پيسو شمير ورته پوره ځرګند شو نو پيسې يې جيب ته کړې . خولۍ يې بيرته سمه او پر سر کړه ، پايڅې يې سمی کړې د سرک د غاړې د موچې نه يې بورس واخېست بوټونه يې پرې پاليش کړه يو ه فانتا يې پر سر پورته کړه او ټکسې ته يې لاس ورکړ او ولاړ.

د کيږده قدمونه ! (اهسته برو) پر مهال يو تن تورک ته نژدې شو او ورته يې په سا نيولی ږغ وويل:

ته هغه نه يې چې سوال دې کاوه؟

تورک سرې سر تر پايه له نظر تير کړ د کرتې غوټو ته يې ښه ځير شو چې دوې يې شليدلې وې، بوټونه يې په ختو لړلي وو شونډې يې وچی ښکاريدې داسې بريښيده چې ډوډۍ تږې خلاصه شوې وې ايله اهسته بروته را رسيدلی دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورک کټ کټ وخندل په فیلوسفانه توګه یې ورته وویل:

اې ساده !زه پوهیدم که دا کار ونه کړم تا غوندي به نهار د آهسته برو په اوریدو تیز برو کیدم چې کور کې هم پیاوه را نه خلاصه نه شي

کابل۱۹۹۰

ټبر علیکم!

په جرستان کې ټبر او ټبر پالنه خپل لوړ ستونځ(اوج) ته رسیدلي وه د ټبر پوښتنه د سلام پر ځاي کاریدله چې دو کسه به سره مخامخ شول نو د لاس پر ځای به یې ورته وایه:

ټبرعلیکم!

)په کام څوک یې؟په هغه کې بیا څوک یې ؟ په هغه کې بیا...؟(

)توری یم په هغه کې بیا برګ یم په هغه کې بیا خړ یم(...

که به یې کام سره نژدې راوخت نو لاسونه به یې سره وکړپوله او غیږ په غیږ به شول خو که توپیر پیدا شوی وای بیا نو بې شپیلک(ویسل) آزاده غېږ پیل کېده .

ګلو چې د یو ضروري کار دپاره جرستان ته تی نو خلکو ورته وویل پام کوه که چا پوښتنه درڅخه وکړه چې په کام څوک یې داسې یو څه ورته ووایه چې هغوی پوه نه شی کنه نو په بده بلا به واوړې.

ګلو د جرستان په لاره کې یو دوکان ته د څه اخېستلو لپاره تم شو دوکاندار د سلام پر ځای په مرموز ډول ترې وپوښتل: ټبرعلیکم!

ګلو هک پک پاته شوچې څه ووایي ترلږ چورت ورروسته یې په داسې حال کې چې ژبه یې بنده بنده کیده زړه نا زړه وویل:

سیلاو ځی علیکم!

دوکاندار سر وښوراوه او د څه غوارې پوښتنه یې ترې وکړه څو تنه چې د دوکان مخې ته ناست وه او غوږونه یې بوڅ نیولي وه بیرته په خپلو کارونو اخته شول ګلو هم یو ژوره سا وښرله سودا یې واخېستله او رهي شو یو کوچی چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته پروت وو او په پټوکې یې ځان نغښتی وو لکه لیونی نا ببر ه را جگ شواو لکه ورکه یې چې موندلې وي نارې کړې:

ودریږه چیري ځې!

پروښړکال دي پلار زما دوه سوه وزې په لوړه شیله کې وړې وې او ته داسې خرامان خرامان روان یې را تاو شه راوړه تاوان

خلک له ځایو را جگ شو ل او د ګلو خواته لکه کرک چې نیسي کرار کرار را نژدې کیدله همدا چې په ګلو کړی (حلقه) تنګیده شور ماشور هم جګیده کرار کرار هوایې دزې هم پیل شوې او ورسره د خوشالۍ پټو وان هم ورسره پورته پورته غورځول کیدل.

خوار ګلو له شرمه په خولو کې ډوب و چې کوم خراب کار یې کړی دی چې د ده به نیولو دومره خوشالۍ جوړه شوه

یو سپین ږیري چې نوی د ډزو څخه خبر شوي ووراغی ګلو خوشاله شو چې هغه به یې د دې وحشانو نه خلاص کړي ګلوته چې لاسونه او پښې یې ټینګی ترل شوي وې ورنژدې شو.

ګلو خوشاله شو چې اوس به یې هغه د دې مصیبت نه خلاص کړی خو هغه لومړی د هغه پر مخ ورتو کړل او بیا یې وپوښتل:

څه پیښه ده؟

دا سیلاو ځی علیکم دی ! هغه چې نیکه یې پروښړکال زما دوه سوه پینځوس وزې په لوړه شیله کې یوړل! په یاد دي شول هو هغه چې زما دوه سوه وزې هم ور پسې وې !

سپین ږیری یو وار بیا په نارو سورو شو

او ویل یې:

ما پریږدی چې ځان غازي کړم!

خو خلکو هغه ټینګ نیولی وو

اودګلو ګرد چارپیره اتڼ پیل شو

لندن ۲۰۰۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددرواغو بازار...

د لندن د کډوالۍ کارمندانو(ایمیګریشن) د ورځني چارو د اسانتیا لپاره د درواغو سنجولو ماشین د ساینس د کارپوهانو په مرسته په ډېر لوړ لګښت جوړ او نصب کړ خو د دې ماشین ګیج هیڅ کله له سرې لیکې څخه را کښته نه شو د دوی په خیال چې کار نه کوي نو یو بل ماشین یې د رښتیا ویلو د څرګندتیا لپاره جوړ او نصب کړ . یو افغاني رښتینی ډاکټر چې د دښمني له کبله کډوالي ته اړ ایستل شوی وو خپل د شلو کلنو د خواریو کور، شتمني یې وپلورل ځان یې لندن ته راورسوه او دلته یې د رښتیا ویلو د ماشین کوټې ته بوت .ډاکټر چې پر پوه او علم یې باور درلود اود درواغو ویلو یې بد راتلل نو په خپله انترویو کې یې رښتیا وویل:

زه یو ډاکټر وم په روغتون کې مې کار کوی د دښمني له امله مې ژوند په خطر کې وو.....

د کډوالی کارمندانو په هېښتیا ترې وپوښتل:

یوازی ډاکټر وې بل کوم دولتي څوکۍ دي نه لرله؟

کوم وزیر، صدراعظم، رییس جمهور یا باچا نه وې ؟

ډاکټر نه پوهیده چې دلته ټول راغلي کډوال لږ تر لږه دوه درې دوره باچاهي کړې ده . یا صدراعظمان وو

د ګډوالی کارمندانو بیا ترې وپوښتل:

لږ تر لږه کوم باچا کوم وزیر- مزیر...؟

ډاکټر د نه په ویلو سر وښوراوه

د کډوالي یو کارمند ډاکټر ته د دیپورت پاڼه ورکړه چې په هغه کې لیکل شوي وه:

موږ عادي ډاکتران . استادان نه منو د داسو خلکو په منلو سره به د کډوالو سیل را مات شي .موږ تر اوسه یوازي دیرش زره افغاني مهاجر منلي دي چې هر یوه یې لږ تر لږه یوه دوره باچاهي- ماچاهي یا صدراعظمي تیره کړې ده

د رښتیا ویلو ماشین ګیج هم هیڅ پورته نه شو نو هغه و چې هغه ماشین یې هم لکه خوار ډاکټر دیپورت کړ.

نو دا چې ولې دلته ځیني راغلي کډوال ډېر درواغ وایي دا ځکه د دوی د د رواغو خوند لیدلی دی او دا چې ولې ځیني ځانونه باچاهان ګڼي او لکه باچاهان برخورد کوی او نور خپل رعایا ګڼي دا ځکه چې د دوي کیسونه په پاچاهي منل شوي د ي .

لندن ۲۰۰۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویر مې زده کړ!

ددې لپاره چې د هیوادد نه پر مختګ علت جوت شي نو یوه ټول پوښتنه (عمومي ریفرندم) اعلان شو چې جوت شي خلک په دې اړه خپل نظریات په لیکلي توګه ښاروالي ته ورولیږي. هر هغه چا چې ښه دلیل ولیکی د هغه عکس به د نوي چاپیدونکي یو لکي نوټ انځور کیږي په زرګونه دلیلونه ښاروالي ته راورسیدل چې ځیني یې دا دي:

-تلویزونونه لا ټول نه دي په دار شوي

-د نارینو حجاب نه دي سمبال شوي

-ډمانو ته په دولت کې ونډه نه ده ورکړ شوې

-کوڅه ډب سپي په قدرت کې نه دي ګډ شوي

-ځوانان ټول نه دي مړه شوي

-پوهان ټول نه دي تښتیدلي

-سیاست کوونکو په کال کې هډو یو رښتیا هم نه دی ویلي

-رهبرانو خپل تاریخ سم نه دی لوستی

-ښه ته مو ښه اوبد ته مو بد نه دي ویلي

-دولتي څوکۍ د پښو د مېچ پر بنسټ (لمبر په اساس) نه دي ویشل شو

- ...

خو د مستري یو شاګرد دا جایره یووړه خو عکس یې چاپ نه شو ځکه نظام بدل شو

دي شاګرد لیکي وه چې استاذان شاګردان خپل نوکران ګڼي او بیا یې ورپسي زیاته کړې وه :

زه دا دیرش کاله له ویررینګ کار سره شاګرد یم دوکان جارو کوم ، سودا راوړم، کټو پخوم، لوښي مینځم ، چاي دموم دا ټوله مې ښه زده کړي دي خو په ویررینګ نه پوهیږم ځکه کله چې د اصلي کار ځای راشي نو استاذ ما دیو بل کار پسې لیږي چې زده یې نه کړم له ما څخه د شاګرد په بیه د نوکر کار اخلي همدا لامل دی چې زه په ویر پوهیږم اورینګ مې نه دی زده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه او بد

چې ژوندي يې تر تا بد او چې مړ شوې له تا بل ښه نه شته�له وګړو له نظره

چې برحاله يې تر تا ښه چې منفک شوې تر تا بل بد نشته---د همکارانو له نظره

چې جره (مجرد) يې تر تا ښه چې کوروال شوې تر تا بد نشته ---له انجونو له نظره

چې پلار د بچو يې له تا نه بد که بې بچو يې له تا نه ښه نشته ---د کرايي دار له نظره

چې نرم خوی يې له تا ښه که تند خوی يې له تا بد نشته ---د ميرمني له نظره

که لکړه لرې له تا بد او که يې نه لرې له تا ښه نشته ---د سپو له نظره

چې ډيره پريږدي له تا بد او که يې خرېيي له تا ښه نشته --- د ډمانو له نظره

چې شتمن يې له تا ښه او که غريب وي له تا بد نشته�د خپلوانو له نظره

که موټر لرې له تا ښه او که يې نه لرې له تا بد نشته--- د ګاونډيانو له نظره

پيسه دوست که درواغجن شی يوه غيران ته بم اتوم شي--- د پوهانو له نظره

په سياست کې رښتيا نه شته ،بېله غلا دغله بل کار نشته�د تجربو له نظره

ملت او حکومت

شاګل خان د يوه سياسي ګوند په پټو سترګو د ټولو پريکړو په منلو سره د خپل کلي وکيل وټاکل شواو ددې لپاره چې له نورو خلکو نه وپيژندل شي يو ه سره چتر ی يې په خپلو پيسو رانيوله هر چيري چې به تی که باران و که لمر که به پلي ووبا سپور که به په ګاډی کې وو يا په مغازه کې هر چيري به يې چتری په سر نيولي وه

چا ترې وپوښتل چې وکيل صيب ولي دي په سرويس کې پر سر چتری نيولې ده ؟يو خو باران نشته او بل داچې موټر ټيټ دی او بيروبار دی ته هم ورسره په عذاب يې او هغه خلکو ته چې تا و رسره ژمنه کړي ده چې مرسته ورسره کوي هم په تنګيږي

وکيل صيب په ډيره امرانه ګړدود(لهجه) تر يو لنډټوخي او غاړي تازه کولو وروسته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ چې وروسته پاته یو همدا لامل دی څکه ملت او حکومت باید سره جلا شي که زه چیري دا چترۍ په سر نه کړم څرنګه به حکومت اوملت یعني زه او ته څوک وپیژني (کټ کټ یې وخندل)

ربنتیا هم د داسي ده د حکومت سړي باید یا چترۍ یا قره قلۍ یا لویه صدرۍ یا هم لکۍ ولري یا نور څه چې د ملت څخه یې توپیرو شي

ستنګري ښځې

فرانکلن وایي د ښځو ژبې تورې دي او هغوی هیڅ وخت نه پرېږدي چې تورې یې زنګ ووهي ر ښتیا هم د ښځو ژبې غوڅوونکي (جارحه) او اورنیو(ناریه) وسلو ته ورته دي او دځینو ژبې د سرو زرو کوچنۍ زینتي تورې دي چې په اساني د مېړه د خپلوانو پر بدن ننوتلای شي. دې ډول ژبه لرونکو ښځو ته لاکتي ښځې هم وایي د ځینو نوري ژبې کټ مټ د ستوې(پیش قبضې) په غټوالي او تیره والي دي چې د مېړه د دوستانو لاسونه او پښې په یو ه ګوزار پرې کوي چې تور زنی ښځې هم ورته وایي.

د دې ښځو او د هغو د مېړو ځانګړتیاوې داسي لنډیز مومي:

-لاکتي ښځې کور او میړه خپل کنې د سهار له لمانځه څخه تر ماخستن پوري د کور کارونه لکه جارو ، اوړه اخښل، دېوډۍ پخول، کالي پریولل د مېړه چاپي کول او پر مخ سرخي او سپیده ټپل او د سهار دپاره اوبه تودول په یوازي توګه پر مخ بیایي مېړونه یې هم د دوتر له څوکۍ څخه د ناستي ستړي شوي وي لکه یرغه آس تر کوره ځان رسوي خو د کور وره ته د رسیدو سره سم سست او بیحاله لکه سل کلن سپین ږیری کړوپ او او کوږ په ټوخه ټوخه د کاله انګړ ته ننوځي او ځان هغې کوربچې ته چې تر مخه ورته اواره شوې ده رسوي او اوږد اوږد غځېږي توري هیلي چای او چاپي کول یې اړین(حتمي) کار دی خو د زینتي تورې د زنګ د مخنیوي په پار د میړه د نورو خپلوانو د چخولو نغمه د مېړه غوږ ته رسوي.

ستوې ډوله ښځې د مېړه سره یو ځای له خوبه راکښیني د کور ساده کارونه په خپله یا پر خواښې اجرا کوي او ګران کارونه د کورني کار په ډول مېړه ته پرېږدي ،د مېړه د تګ سر یو ځاي دا هم له کوروځی او د مېړه د رارسیدو سره یوځای کورته رارسیږي او مېړه یې د رسېدو سره سم په کورني کار بوخت کیږي غوږ لوښې، خیرن کالي، اوتو... او چای دمول...

ستومانه ستوې ښځې تر چای دمولو پوري ارام کوي د پیالو په شرنګي سره پر ځاي جګې کښیني او چای څښي او د دې لپاره چې تورې یې زنګ ونه وهي د مېړه د خپلوانو په ردو او بدو ویلو پیل کوي د دې غوږونه او د هغه بل پوزه پرې کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریېمه ډله یې تور زني ښځې دي چې په یوولسو بجو له خوبه را کښېنې په ببرسر او ناولي مخ د مېږه د تیاري کړی سرې چای نوش جان کوي تر سینګار و روسته د پلار او یا دوستانو کره ځي او هغه وخت چې مېږه یې ټول کورني کارونه وکړي ایله بېله دا هم کورته رارسیږي او له واره د دي لپاره چې توري یې زنګ ونه وهي د میړه پر دوستانو برید کو ي د هغو سرونه پرې کوي او چې مېږونه خوار یې څه ووایي نو د واره په سینګار ځي کې سینګار کړی مخونه پریمنځی او مېږونه لړمون خوړین پریږدي.

خو یه وروره ! یوه بله ډله ښځې هم شته چې اورني(ناریه) ژبې لري چې یو وار یې موخه (هدف) ونیسي او هغه تباه کوي د ستنګر غوندي د موخې پسې وي دې ښځو ته ستنګرې ښځې وایي که دا ښځې ووایي چې ستا مور نور په دې کور کې اوسیدی نشي بیا چې هغه ورکه یا مړه نه کړي نه یې پرېږدي د دې ښځو مېږونه سهار وختي راکښېني ټول کورني کارونه تر سره کوي بیا نو خپلو دندو ته ځي د دندو له بشپړیدو نه مخکې په یوه بهانه کورونو ته راځي چای دموي چې میرمني یې راورسیږي بوټونه یې ورباسي هندي ګل ماله (ګیت ماله) ویدو ته اچوي او ورو ورو یې چاپي کوي .د ستنګري غوم غوم چې نور دي وورونه دي ورور تر هغه دوام کوي چې خوار مېږه یې ومني چې ورور یې نه دي نور ورور.

خوار مېږه چې د دیګ او چاېبر څخه وزګار شي نو سینګار ځي ته کښېني سترګې توري، میک اپ او لبسرین وټپي د زرو امیل واچوي او په ناز ناز د ستنګرې خوا ته ورشي او د جار دي شم جار دي شم په ویلو د ستنګرې دود پو کوي او په چورت کې وي چې سهار ته اوبه تودي کړي کنه.

ټولواکمني (امپراتوري)

د شرمښ له ګواښیدو ، ښکنځلو . غوړچونو او بې ځایه پلمو څخه د ختو ډکي لوی ویالې دېخوا ټول ژوي ډېر په ربړ اخته وه خو د ویالې هاخوا ژویو ښه ژوند درلو د ځکه هغوی شرمښ نه د رلود

د ویالې دېخوا ژوو د خان د ژغورتیا لپاره یو پلان جوړ کړ او د پلان د پلې کولو دنده یې زرې ګېدړې ته ورپه غاړه کړ چې شرمښ لکه پلار یې په ختو کې ډوب کړي.

یو و رځ زرې ګیدړې شرمښ په خبرو خبروله ختو ډکي ویالې ته بوت او د هغې خوا د خورو غوښو ژویو ښېګڼې یې ورته څرګندولې او هم یې له پلان سره سم په دروغو سره پر دواړو خواو د ده د پلار واکمني کیسې ورته کولې او په مکر یې ورته ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار دي ډېر زړه ور حکمران وو دلته به ودرېد او له ویالې به یې په پټو سترګو ټوپ واهه هلته به یې یوه هوسۍ نوش جان کړه بیا به بیرته دېخوا راغی هغه وخت دا ویاله ډېره پسوروره وه اوس خو ډېره کمبره شوي ده ،ته هم د هغه پلار زوي یې لږ مېړانه وکړه په تا کې هم د هغه پلار وینه چلیږي

د شرمښ په رګو کې دغیرت وینه وچلیدله تر شا ولاړ خو زړه یې ونه کړ چې ټوپ ووهي سترګې یې سرې شوې

زړې ګیدړې پر له پسې هڅاوه او په مکر یې ورته ویل:

کټ مټ لکه پلارغوندی دي د هغه سترګې به هم تکې سرې شوې خو ټوپ به یې کړ.

شرمښ بیا تر شا ولاړ خو د ویالې په لیدو خولې پرې را ماتې شوې. زړې ګیدړې په مکر د واه واه کټ مټ لکه پلار دي! هغه هم په لومړي پلا هم داسي... خو ټوپ به یې کړ.

ویلو سره یې شرمښ نه پرېښود چې د دي کاره لاس په سر شي.

شرمښ د پلارد غیرت خبرو نور هم زړور کړ. بیا تر شا ولاړ خو بدن یې وربېرډید او پښې یې سستې شوې.

زړې ګیدړې د شاباش په ویلو سره وویل:

کټ مټ لکه پلار دي پر هغه به هم د غیرت خولې را ماتې شوې او لوند خیښت به شو او ټول بدن به یې له غروره ریږدېدې اوځان به یې لوند کړ تا خو لا تر اوسه ځان نه وی لوند کړی!

شرمښ ته دا ټول کارونه عادي وښوول شول د پلار غیرت یې سترګو ته نیغ ودرېد تر شا ولاړ په منډه شو او ټوپ یې کړل تر ویالې هغه خوا واوښت.

شرمښ خپله امپراتوري جوړه کړه ځکه په اساني اوښت او راوښت د زړې ګیدړې بې کچه هڅول د شرمښ د امپراتورۍ د جوړولو لامل شو. ددې پر ځای چې یې دا خوا له ظلمه وژغوري هاخوا یې هم په غضب اخته کړه.

زړې ګیدړې په ناسمي هڅوني له کبله د مکارۍ لقب ورکړ شو .که څه هم زړې ګیدړې ددې تاریخي خیانت له کبله ځان په هم هغه ختیو کې ننه ایست خو ګټه یې ونه کړه اوپه تاریخ کې همداسي خوندي شوه.

د درویش ډالۍ

زلمی ترکان چې د تندي په خولو او دلاسو په ټناکو یې ځان نه شو مړولای، د یوه بډای سړي پر لور مین شو شپه او ورځ لکه ماهي تیپده په ډېر زړورتیا د انجلۍ پلار ته د مرکې لپاره ورغی او له ځان سره یې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا مرگ یا برئ!

د انجلۍ پلار زلمي ته وويل:

په یوه شرط لور درکوم ته به ماته یو لک افغانی په درویزه (فقر) برابر وي!

مجنون زلمي چې په لسو کلنو کې یې د زرو افغانیو څښتن شوي نه و نو یولک په درویزه برابرول ورته نا شونی وبرېښیده زړه یې و ځان تر موټر لاندي کړي خو بیا یې له ځان سره ووېل:

یو ازمېښت به وکړم! بیا یې د ملنګي کالي واغوستل او کچکول یې پر غاړه کړ کوڅه په کوڅه ،کور په کور یې ګدایي کوله ،څه مهال لا نه وو تیر شوی چې ونه یې ښه جګه شوه ،سره باړخوګان یې وکړه او ښه چاغ شو او بل دا چې تر یو لک نه یې ډیري پیسې ټولي کړې نو د انجلۍ د کور پر لور رهي شو په لاره کې یې له ځان سره ویل:

کاشکي له دې چمه (معاملې) تیر شم

خوله دي کبله چې ژمنه یې کړي وه نو ورغی او د پیسوډک بکس یې د انجلۍ د پلار مخي ته کېښود.

د انجلۍ پلار پیسې وشمیرلې او بیا یې ورته ووېل:

سمه ده اوس نو ګدایي پرېږده ! ورځه خپل اصلي کسب پیل کړه!

درویزګر زلمي په غوسه ورته ووېل:

دا څه وایي څنګه پرېږدم!

تا دګډایي خوند لیدلی دی ؟ که له ځانه لګیا یې!

د انجلې پلار ورته په غوسه ووېل:

دا زما شرط دی !

درویزګر ورته په غوسه ووېل:

زه ستا د لور نه تیریدای شم خو د د رویزګري څخه نه!

او زیاته یې کړه: څه بیوزلی خو نه یم زر انډیوالانې مې نوري ستا له لور نه ښه پیدا کړي دي دا چې ژمنه مې کړي وه راغلم کنه زه او ستا لور ډېر سره لیری یو دا یو لک افغاني مې هم د درویش ډالۍ در بخښلي دي!

د خداي په امان.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژي پر پنځلسمه اختر شو

دا د هغو درو � څلورو وګړو کیسه ده چې د بل یې نه اوریده .وایي داسې هیوادونه هم شته چې ټول سره یو د بل نه اوري یا لږ اوري باید توبه وکاږو چې له داسي خلکو څخه مو دی خدای وساتي او خدای دي دا وس ورکړي چې غوړنۍ(ګوشکي) ځان ته واخلي.

وایي کوڼ جمال سپیره غوړونه او وچي شونډې لالهانده هاخوا دېخوا به بېړه ګرځید را ګرځید او هر څوک به چې مخي ته ورغی .نو په ډېر ټیټ ږغ چې یوازي دی پوهیده چې څه وایي ترې پوښتل:

-ورورہ زما وزې ورکي دي یوه یې شودې کوي او بله یې وچه ده. د وچي بیا یو ښکر مات دی زوی مې وړی دی...

-لارویو به د ده له حرکاتو او شونډو له رپیدو څخه اټکل کاوه چې خیر غواړي نو په غوسه به یې ورته وویل:

-خدای دي درکړي ځوان سړي یې شرم وکړه ځان او اندام دي ګوره خیر غواړې بې غیرته!!..

-چا چا به لا له غوسې غاښونه ورته چیچل.

-کوڼ جمال په نهیلۍ د کور خوا ته روان و او له ځان سره یې غوم غوم وو او ویل یې:

-اخیره زمانه ده څوک د چا نه اوري نن ده که سبا هرومرو قیامت دی خو سترګې یې پر یوه بزګر ولګېدې له خوشالۍ یې سترګې وبریښیدې او مخامخ ورته ودرید او ورته یې چې هغه هم له بد مرغه کوڼ وو وویل:

-سلام علیکم! زما دوې وزې ورکي شوي دي یوه شودې کوي او بله وچه ده او یو ښکر یې هم مات د ی زوی مې وړی دی مور یې شودې نه لري....

بزګر چې په خپل کار اخته وو فکر یې وکړچې دی هم روژه ماتي ته وړیا ترکاري غواړي نو په غوسه یې ورته وویل:

-زه دلته ترکاري نه پلورم ورځه له باراز نه یې وپلوره!

لاس یې د بازار خواته ونیوی

کوڼ جمال د خیر یوسي په ویلو د بازار خواته رهي شو اوله ځان سره یې ویل دا چې قیامت نه راځي د داسو ښو خلکو له برکته دی

جمال سوچ وکړ چې هغه ورته ویل وزې د بازا رخواته تلي دي نو د منني په پار یې و رته وویل:

-خیر یوسي وروره چې راودي ښوولې!

بزګر سوچ کاوه هغه ورته بد او رد وایي نو هغه ورته وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-څه وروره چې بیا را نه شې!

له نیکه مرغه جمال خپلې ورکې وزې په بازار کې وموندلې او په خوشالۍ کورته راغی او ټوله کیسه یې و خپلې میرمنې ته وکړه او دا چې اوس هم ښه ښه خلک پیدا کیږي شکرونه یې وایستل.

جمال او میرمنې یې وپتیله چې دا وچه وزه چې یو ښکر یې مات دی و بزګر ته وښیې څکه دوی یې له لوی لاڵهاندي څخه ژغورلي وو . جمال وچې وزه له روغ ښکره ونیوله او بزګر ته یې بوتله

-بزګره وروه! خدای دی خیر درکړي ښه سړی یې زموږ ورکی وزې دي را وښودلې کنه په کومه قصابې کې به یې اوس غوښې پلورل کېدې او زما زوی به له لوږې مړ وای. دا وچه وزه یې ستا خیر که یو ښکر یې مات دي

)د اشارو سره.(

بزګر چې د جمال شونډې او د وزې مات ښکر ولید داسې پوه : چې په ناحقه تور واوښت او داسړی وایي چې ولي دي زما د وزې ښکر مات کړی دی.

بزګر په داسې حال کې چې له غوسې ریږدیدي وویل:

-زه والله خبر یم بیا لېونی خو نه یم چې د پردیو خلکو د وزې ښکر مات کړم هغه هم په دې مبارکه روژه کې توبه توبه څه وروره لار دې واهه!

دوه کاڼه دواړه کرار کرار اخته وه یو څه ویل کیدل اویو بل شی مانا ترې اخېستل کیدله.

جمال داسې وانګیرله چې بزګر ورته وایې وچه وزه نه غواړم هغه بله د شودو هغې راکړه!

نوهغه زارۍ یې ورته پیل کړې :

-دواړه دې له تا جار شې خو د هغې بلې شودې خپل زوی ته ورکوم مور یې شودې نه لري دغه ښکر ماته وزه ومنه(د اشارو سره)

د جمال ننواتې و بزګر ته غوسه او قهر ښکاریده.

)د دې نه ښکاري که څوک د چا خبرې نه اوري نو کره یې هم نه ویني خپل سوچ یې خبرې او کړه ورښیې(

دبزګر چې وار په واریې غوسه له دې ناحقه تور څخه زیاتیده وویل:

اوس چې ترکارې نه درکوم قست اخلې ما له هغه سره وپیژندې چې دنګه مار (دعواجلاب) یې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوي خبري دومره ردي بدلي شوې چې لاس او ګريوان شول نو غوره يې دا وګڼله چې درېيم سړي ته ورشي . نو په داسي حال کې چې د دواړو خولې ښوريدي(په اشارو سره) يو په غوسه او بل په ننواتي وو سره رهي شول په لاره کې يې يو سپين ږيرى چې د بده مرغه هغه هم کوڼ وو او بام يې اخيړاوه وليد دواړو خپله کيسه ورته په يو وار پيل کړه:

سپين ږيري چې د دواړو د لاسو او شونډانو ښوريدل وليدل نو پوه شو چې دوى شکايت ته راغلي دي دوى وايي دا کوڅه مو ولي په اخېر بنده کړې ده. ولي ګاڼې (اوګيره) په کور کې نه نيسى.

سپين ږيري سوچ وکړ چې يو خو سپين ږيري دي او بل دا چې روژه ده نو راځه دوى ملامت کړه نو لکه چې شخړه يې په پيسو غوښتله لستوڼې يې بډ وهل ملا يې په پټو تينګه وتړله له بامه راکوز شو او په کوڅه کې د شو نډانو ښوريدل او لاسونه غورځول خپل لوړ ستونځ (اوج) ته ورسيدل:

دا لاره د چا دپلار ده!خود يې بندوم څوک يې قواله لري !!لاس مو تر لندنه خلاص! زه نر نه وينم! ښځنه غواړم مور يې شودې نه لري.. وچه وزه... مات ښکر... ترکاري....

لاسونه هرې خواته په اشارو وه شونډې په ښوريدو وې.

نورو لارويو سوچ کاوه چې ګوندي دوي ورزش کوي

کرار کرار دا و رزش توند او تيز شو،يو پر بل بريدونه پيل شول يو وار به خټګر لاندي شو بيا به بزګر او کله کوڼ جمال لاندي شو

په همدې جګړه کې روژه ماتي هم تير شو نو درې سره وپيتيله چې کازي ته ولاړ شي نو درې واره کازي ته ورغلل له بده مرغه کازي هم کوڼ وو او خداي خبر څومره پريکړې به يې هسي په اټکلي ډول کړي وي:

جمال ، خټګر او بزګر د کازي په ليدو په يو وار په خبرو او اشارو شول:

-چا لاره بنده کړي ... ښځنه غواړم مور يې شودې نه لري....پورته مې کاګل کوى... هاخوا بازار....

کازي د د وی په ليدو په غوسه شو او ويې ويل:- يو يو شاهدي ورکړي!

خټګر چې تر نورو ډير سپين ږيري وو لږ مخته او په اشارو شو

-ما پورته پر بام کاګل کوي(پورته يې ګوته ونيوله)

هغو دوو نورو هم سر وښوراوه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کازي چې ډېر پوه سړي وو او پوهيدی چې هوښيارانو ته يوه توری بس دی نو له ځان سره يې سوچ وکړ د دوو پر ځای درې شاهدې ته راغلي دي خلگ به وايي کازي بې عقله دی، دی په نيمه نه پوهيږي زه دومره بې عقله نه يم نو له ځايه پورته شو او ويې ويل:

بس بس زه پوه شوم چې تاسوسپوژمۍ ليدلي ده ځی سبا اختر دي (له داسي پريکړي جار شم رښتيا هم د سپوږمۍ څوارلسمه وه او دوی هم سپوږمي ليدلي وه)

او هغه وو چې د روژي پنځلسمه اختر شو موږ لا د ماشومانو لپاره د کالو ټوکر نه وو اخيستي.

يو مشر چې د بل نه اوري او د بل په اشاره پريکړې کوي هرومرو به د روژې په پنځلسمه اختر وی خو د لسو مشرانو په پريکړو نه پوهيږم چې څه وخت اختر او څرنگه اختر شي او....

پر پاچاهي يې نه ورکوم

ترافيک غورازه چکله موټر ته لاس ورکړ . موټر و دريد او د کړکۍ له ماتې ښيښې نه د موټروان سر را ښکاره شو.

ترافيک : ليسانس او جواز سير دي راکړه!

چلونکي دېخوا هاخوا د واسکټ جيبونه ولټول او ويې ويل:

-راڅخه ورک شوي دي!

ترافيک ورته په غوسه شو او له يو � دوه پټکو وروسته يې موټر د سرک پر غاړه ودروی او د جريمې د پاڼې په ليکلو بوخت شو

موټروان د واسکت له غوړ جيب نه د نسوارو ډبلی راوکيښ د مخ او غاښو په ليدو شو او له ځان سره يې غوم غوم وکړ او ورو يې وويل:

تر دې موټرواني خو د ترافيکو کومنداني ښه ده.

ترافيک د جريمې پاڼه موټروان ته ورکړه

موټروان په تونده لهجه وپوښتل :

-څودي؟

-دوه سوه!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټروان د شنو لوټو بنډل راویست او یو لوټ یې ترافیک ته ګذار کړ او ورسره یې وویل:

نوریې ستا!

موټر یې سوچ کړ او په داسي حال کې چې ګیر یې الیشاوه(بدلاوه) د ځان سره و ویل:

-نه بابا پر پاچاهي یې نه ورکوم او په روڼ تندي پر خپله لار روان شو

کابل ۱۹۹۱

د څوکۍ خوند

ترهغې وروسته چې جلندر خان له ریاست لیري شو برات ګل خان چې ډیر ښه چلندي او ټولنیز سړي دی زموږ رییس شو هغه هر چا ته ان که د نهمې رتبې مامور هم وي له ځایه ورته پورته کیږي د لاس روغبړ ورسره کوي او تر کتنې وروسته یې تر وره پوري بدرګه کوي. زما دا کره وره ډیر خوښیږي ځکه د انسان کرامت ته درناوی تر ټولو ښه کار دی.

ورو ورو ځیر کیدم چې نوی رییس صیب یوازي پخواني رییس جلندر خان ته له ځایه نه پورته کیږي په ناستي روغبړ ورسره کوي او وروسته یې هم نه بدرګه کوي

ما ته دا معما پیچلې وه نو ځکه مې یوه ورځ رییس صیب ته ورغلم .ماته چې د تحریراتو کارمند وم له ځایه جګ شو تر روغبړ وروسته مې د یوې پوښتنې غوښتنه ترې وکړه هغه په ورین تندي اجازه راکړه:

ماځیني وپوښتل:

-رییس صیب که څه سپین سترګې کیږي خو بیا هم ستاسو ښه چلند دا جورت راکوي چې یوه پوښتنه درڅخه وکړم.

-مهرباني!

تاسود هغه ښه چال چلنداو سلوک له مخي چې لری ټولو اړوندو ته چې ستاسو لیدو ته راځي له ځایه جګیږی خو... خو یوازي جلندر خان ته ...

که مو ډیر ځیني بد راځی چې نور دلته د راتلو اجازه ورنه کړم.

رییس وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه، نه!

د رييس تندي لا پراخ شو او لږ موسکی شو او ويې ويل-:

-هغه داسي سړي دی که چيري زه له ځايه پورته شم هغه سم له لاسه زما پر ځای کښېني او ورو يې زياته کړه:

هغه د دې څوکۍ خوند ليدلی دی.

مامور باشي خشره باشي پيش بيا

په داسي حال چې لاسونه مې په خپلو پړسيدلو جيبو نيولی وو په بسم الله ويلو سره د ميوو د کراچيو ګڼه ګوڼې ته ننوتلم او له ځان سره مې ووېل:

-شريفه! نن دې پوره پنځه بنډله د لسګونو نوټونو تنخواه او ماکول اخيستي ،جيب دې ډک دی چې نن ميوه نه اخلې نو کله به يې اخلې؟

د ميرمني خبرې مې په غوږو کې ازانګې کوي چې ويلې:

-هو سړيه! ګوره شودې نه لرم ماشوم وږی دی د ګاونډې ښځې ته ډاکټر ويلي وو ښوروا او ميوه خوره چې شودې وکړې نو يا غوښه راوړه يا ميوه چې شودې وکړم.

غوښې خو مود لوی اختر په لومړۍ و رځ وخورې پاته شوه ميوه د ځان سره مې حساب وکړ که پوډري شودې واخلم د کور کرايه، برېښنا، صابون ، کوپوني توکې،جارو، تيل او د راديو بالتۍ به په څه واخلم نو هرومرو شودې اخلم.

ښه کومه ميوه واخلم را په ياد شول خټکی ښه دی ځکه کله چې مې ميرمن د هيلۍ په واده کې خټکی خوړلۍ وو نو په ډېره خوشالۍ يې د شپې راته ويلي وه:

هو سړيه! نن مې شودې ډېري شوي دي ولې؟

نن مې خټکی خوړلی دی (په ډېره خوشالۍ) نو خټکي پلورنکي ته نژدې شوم او زړه نا زړه مې ترې پوښتنه وکړه:

کاکا من په څو دی؟

پلورونکي ما ته وکتل خو څه يې ونه ويل. له شا نه يو بل ږغ کړه :

من په څو دی ؟

پلورونکي د ښتني پيرودونکي د ږغ په اوريدو له واره ځواب ورکړ :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اته سوه.

ډیر ورو د دوکان له څنګه تیر شوم چې پلورنکي مې ونه ویني. هر ختکی له من - درې چارکه کم نه وو او ما ۲۲۰ افغانۍ ونډه ورته ایستلې وه نو له ځانه سره مې وویل:

ختکی نه شفتالو، نو د شفتالو کراچې ته ودریدم ،خو ژر پوه شوم چې شفتالو هم شودې نه ډیروي ،همدارنګه هندوانې،زردالو. ام ، ګیلاس...

یو هم زما په خیال شودې نه ډیروي ،په همدې چورتونو کې وم چې کومه میوه شودې زیاتوي، چې د مامور سرګردان خبرې را په یاد شوې، چې ویل یې که میوه خورې نو ماښام یې اخله ډیر ارزانه وي.

کور ته ولاړم او ناوخته د میوې د کراچیو بازار ته د دوه سوو افغانیو سره ورغلم پیسې مې د کیسه برانو له ویرې په کور کې پریښودې ځان او کیسه بر مې دواړه بیغمه کړل.

جوړ جشن وو په هرې کراچې ګیس ځړیده او ځلیده خو نرخونه همدا رنګه لوړ وه نود هرې میوې د نرخ په اوریدو په موزون قدم ترې تیریدم اخیر ګیسونه هم تیل خوري، خو د شودو د زیاتیدو میوه نه پیداکیده. له یوې کراچی نه چې د نورونه لږ وړاندې وه د سړک منځ کې ولاړه وه او ګیس یې هم نه درلود داسې ږغ پورته کیده:

مامور باشي خشره خور باشي پیش بیا!

له ځانه سره مې وویل:

لکه چې همدا بې ګیسه کراچی د مامورینو ده او همدا ماته وایې پیش بیا، نو کراچی ته نژدې شوم په کراچی کې الوبالو وو هغه هم ډیر ارزانه چارک په ۱٦۰ افغانۍ له واره مې له الوبالو څخه کڅوړه ډکه کړه او د سترګو تر کونجو مې بل پیریدونکي ته چې زما څنګ ته ولاړ وکتل هغه هم ماته مامور ښکاره شو او هغه ته زه . په ډیر ویاړ او غرور مې د میوې کڅوړه په لاس کې ونیوله او د موټر تم ځی ته وراغلم خو اخیرې سرویس را نه تللی وو او پر ځای یې ټکسي ولاړ ووچې په سل افغانۍ یې یو تن پورته کاوه او زما سره څلویښت افغانۍ وې. ټکسي موټران تلل او راتلل هیڅ چا چنه منه نه ورسره واهله او هیڅ ټکسي وان هم نه ویل مامور باشي خشره خور باشي بی پول باشي پیش بیا!

یو ټکسي ته چې دوه سپرلۍ یې کمې وې ورغلم او په عذر مې ورته وویل:

وروه څلویښت افغانۍ درکوم مامور یم نورې راسره نشته!

هغه راته په غوسه وویل:

ځوک بیا تجار دی چې ته مامور یې اخیر موټر تیل خوری څه اوبه خو نه خوري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټر يې سويچ کړ او ولاړ.

پر سړک څوک نه ښکارېده يوه کراچۍ روانه وه چې يو تن پر هغه ناست او بل هغه راکښله زه هم د کوڅه دربو سپو له ويرې ورسره ملګرى شوم .هغوى تيز تلل او ما ورسره ځغاستل له ځانه سره مې سوچ وکړ او داسي هوډ مې وکړ. چې دوى دواړه پر کراچۍ کښيني او زه به يې راکاږم، ما کڅوړه پر کراچۍ کېښووله چې څيري نه شي او په دې ډول تر يو ځاى پوري له دوى سره او هغه نه وروسته يوازې په داسي حال کې چې دشپې بنديز پيل کېده کورته ورسيدم.

ميرمني مې په وره کې ولاړه وه فکر يې کاوه چې کونډه شوې ده زما په ليدو خوشاله شوه او په شکر کښلو شوه او زما ژوندي راتګ ته يې خيراتونه او حلواوي اېښي وې.

له هغه وروسته چې ډوډۍ مو وخوړله نو په پوره غرور مې رغ کړل:

راواخله هغه ميوه چې وېې خورو!

د ميوي له ټکي سره مې درې واړه ماشومان په بستره کې جګ کيناستل او کورس يې ناري کړ:

کومه ده ميوه!

تا به ويل نه چې پيشلمى دى که څه!

د ميوې په ليدو لړ وارختا شوم ځکه الوبالو چنجن وه او هلته نه ښکاريده نو ژر مي بهانه جوړه کړه :

چنجن الوبالو ويتامين لري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسر شان

شمشتوخپله دنده د کسر شان په خاطر پرېښووله هغه لومړی د سینما ګانو د ټکیټونو د تور بازار تکره غړی وو هغه هدو په دې دنده کې بهرنۍ ژبه هم زده کړې وه او وروسته یې د شو فېلمونو د کموالی په خاطر دا پخه دنده پرېښووله او نوې دنده یې غوره کړه.

هغه چې لاس او پښه یې پلستر وه او د ابن سینا د روغتون په عاجلې کوټه کې بستر وو خپله کیسه داسې کوي:

هره ورځ به له څیرو کالو او لوڅو پښو او شلېدلې ګریوان سره له یوې ټوټې وچې ډوډۍ د نوي ښار د لوکسو او پیسه والا خلکو د کورو مخې ته د خځلو(کثافاتو) بیرل تر څنګه کیناستم د کور د څښتن په لیدو به مې په پټه له جیبه وچه ډوډۍ راویستله نو هغه به مې په مزه مزه خوړله او د خځلو د بیرل په لټولو به بوخت شوم خو زما داکار په لیدو به کور والا شتمن زړه را باندې وسو، جیب ته به یې لاس کړ ښې ډېرې پیسې به یې راکړې. تر ډېره مې دا کار وکړ په دې کار کې ډېر بریالی وم او ژوند مې ښه چلیده.

د ډالرو د بیې په لوړېدو سره ماته هم نوې چورتونه را پیدا شول او له ځان سره مې وپیتیله.

چې باید زه هم د ډالرو کار وبار وکړم نو د وزیر اکبر خان مینې ته چې هلته ټول بهرنیان ژوند کوي ورغلم هلته د یو ښه لوکس بهرني کور مخې ته کیناستم د کور والا د دروازې په پرانیستلو سره یو وروستی ماډل موټر راووت ،ما هم د چپه شوی بیرل په لټولو پیل وکړ . موټر راووت ما ته نژدې شو له سترګو له کونجو مې وکتل، په موټر کې یوه پی مخې بهرنۍ پیغله ناسته وه، غاړه دې مې بنده نه شې وایي: په بهرنیانو کې پیغلې نه شته نو یوه انجلۍ ناسته وه ما ته یې اشاره وکړه:

چې موټر کې ورسره سپور شم ما دېخوا هاخوا وکتل چې داډه شم هدف یې زه یم په خوشالۍ په موټر کې سپور شوم او په خوږو چورتونو کې لاهو شوم:

ښایي کوم لوکس رستورانت ته مې بیایي ؟ یا به یې خوښ شوي یم؟ وایي په بهر کې داسې ځوانان نه پیدا کیږي یا به مې کوم بل هیواد ته استوي ؟ نقدي پیسې به نه لري له چا نه به یې اخلي ؟ په همدې چورتونوکې وم چې موټر بیریک ونیوه او پی مخې ما ته په اشاره په مکروریانوکې د کثافاتو لوی سیمنټي صندوق راوښووه چې په چټلویو پټ وو او د دس � مس- چس په ویلو یې ما ته وویل:

دلته ډېرې خځلې شته انشاءالله چاره دې په دې کیږي او که دې چاره ونه شوه زه مازیګر بیرته ددیخوا نه تیریږم بیا دې د کابل دریاب ته بیایم....

ما له خوشالۍ نه په هندي اکټ سره ځان په هغه خځلو وغورځاوه او هلته پرتو ښیښو زه ټپي کړم.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د باي باي په ويلو ولاړه.

مدرنیزشن

زما یو ملګري نه پوهیږم څرنګه یې د بخت ستوری و ځلېدی په مکرویان کې یې کور واخیست. د دې لپاره چې ځان له سیالانو سره برابر کړي ټول زاړه او د مکرویانو تر سلیقې بهر شیان یې خرڅ کړل(ځکه دوی له د اپارتمانو له شا برنډې ته ځیر شوي نه و چې ځیني ترې د زړو کالو د زیرمتون کار اخلي) او پر ځای یې لوکس او برقي سامانونه رانیول چې تر نورو ګاونډیانو څخه کم نشي ، میرمني یې په خپل وار لستوني بډ واهل او د مډرنو اصطلاحاتو کورس یې خپل ماشوم ته پرانېست چې په خبرو اولغاتوکې تر نورو ماشومانو چارک- نیم چارک زیاد وي .

زه چې له نوي کوره خبر شوم د کور د تبریکي لپاره ورغلم د کوچني اجمل او د مور په خبرو او لباس کې ډیر توپیر راغلي وو کالي يې لکه وېښتان لنډ شوي وه او د خبرو مساله یې ډیره شوي وه، دا دومره بدلون په دې لنډه موده کې ډیر عجب راته ښکاره شو . خو د مکروریانو له اعجاز نه هم باید سترګې پټې نه کړو له اپارتمان سره داسي بدلونونه باید وي کنه نو عادي کور او مکرورینونو توپیر په څه کې دی!

کوچني اجمل به د هرې کولچې او چاکلیټ په اخیستلو سره د وبښه (!؟) او مننه ټکي کارول.

له دغو خبرو سره زه په چورت کې شوم او رنګ مې سور واوښت ورو ورو ځیر شوم چې ماشوم ما ته ځیني نصیحتونه هم پیل کړل:

کریمه(پخوا یې کاکا جان راته ویل)! خواږه مه خوره چې ستوني دي په دردوي!

ما چې خوږو ته لاس نه وو وروړی دا خبرې مې اوریدې او خپله یې همداسي خوړله او د مننه ، موږ یم ټکي یې هم بیځایه کارول زه پوه شوم چې (دا تصنعي او تشریفاتي) ټپل شوي وییونه(کلمات) دي چې اجمل خوار ته په زوره ښوول شوي دي ، مور یې د ماشوم په دې اکر(وضع) خوشاله ښکاریده چې ښه نوي وییونه کاروي خو په ترڅ کې یې د ماشوم له بد سولې څخه به غوسه کېده نو ماشوم ته یې ویل:

-اجمل صیب! کریم مه په تلکوپ(!) کوه

-زما خندا د دغو نندار یزو او غلطو کلماتو په اوریدو دوه ګرایه(دوه چنده) شوه نژدې وو چې د خندا له زوره پوخ ووهم خو ځان مي ټینګ کړ موږ په همدې خبرو کې وو چې زما دوست هم راښکاره شو

-کوچنی اجمل د پلار په لیدو په چکچکو شو مور ته یې مخ ورواړاوه او ویي ویل:

-مامي هغه دی پاپي مې راغی!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما په اريانتيا شاو خوا وکتل او چې پر خپل دوست مې سترګې ولګيدې له خندا مې پوخ وهل او روغبړ ته يې پاڅيدم. په دې وخت کې داجمل مورزما دوست ته وويل:

- -د اجمل پاپې! ښه شو چې راغلې کريم توبره کي (!) ته راغلې دی.

د خندا مې تشي وخوړيده زما د دوست خندا هم چې رنګ يې لړ څه سور اوښتې و له ما سره غبرګه شوه .د اجمل د مور خندا په واريز(وقفه يې) ډول زموږ خندا پسې اخيسته (تعقيبول) او زموږ د ټولو خندا په کوټه کې انګازې جوړې کړې وې

خو زه بيچاره!

له ډېم نه پوښتنه وشوه ستا او ډاکټر تر منځ توپير په څه کې دی؟

هغه وويل:

دواړه سپينې چپنې اغوندو، د دوکان د خلاصيدو اجازه لرو، دواړه له جارحه وسلو نه کار اخيستلای شو ،دواړه تر سلو نه زيات فيس اخلو....

خو زه بيچاره!

خو ته بيچاره !!!

هو خو زه بيچاره د مشتري د وژلو حق نه لرم او هغه يې لري(په اسکيرلي بړغ)

رايګيري

مدير عارف په منډه منډه د غونډې کوټې ته ځان ورسواوه، هغه سوچ کاوه چې پرې ناوخته شوی به وي نو د دروازې له چولي نه يې دننه وکتل د رييس لاس يې د کوم شي په رای اخيستنه کې پورته ولید نو د ده لاس هم هلته په دهليزکې اتومات پورته شو او تر ټک ټک وروسته د غونډ ې کوټې ته ننووت او د نورو غړو په منځ کې چې د هغو هم ښې لاسونه جګ وو، کيناست د ده نه وروسته مدير صمد ، مدير اکرم، مدير جعفر ،پرې ګله چې د هغو ښې لاسونه هم پورته وو يود بل پسې کوټې ته راننوتل.

رييس د دې اکر (وضعي) په ليدو لړ سور واوښت موسکی شو او ويې ويل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبښی! زما په تخر کې دانه راختلې او نه شم کولای لاس ټیټ کړم خیر په هر ډول لکه چې د غونډې ډیر غړي پوره دي نو غونډه رسماً پیلوم.

پروپاګند

پستکي خمټ ته ورو په غوږ کې وويل:

ته خبر يې ؟

خمټ په هېښتيا او وارختايي وپوښتل:

نه وروره څه خبره ده؟

بې و زلي او لوږه ډيره شوې ده ان هغه لنډک نه دی

-هو!

د هغه خوارکي مخ له ډيرو شوتلو د خوړولو نه پړسيدلې دي !

خمټ بيا په هېښتيا سره وپوښتل:

شوتلو يې څرنګه مخ پړسولې دی؟

پستکي په حق جانبه بڼه وويل:

ولې نه دي اوريدلي چې د غوا نس د ډيري شوتلو په خوړلو پړسيږي

ښکلا دي وي همداسي

بيزو سوی ته چې ورسره ګاونډی وه د خپل ورک شوي زوی کيسه کوله سترګې يې د اوښکو ډکي شوې او په داسي حال کې چې يې پوزه يې راکښله و ويل :

هغه زما ډير ښايسته ماشوم و د هغه د پوزې او شونډو ښايست خو لاڅه کوی ډير ښه پيکی يې هم د رلود هغه کټ مټ زما د مشر زوی په شان ښکلی...

سوی ته د بيزو د مشر زوی د څيرې را په ياديدو سره داسي په کړس کړس خندا ورغله چې په وچو پاڼو او وښو کې يې څو لوټکي وخوړلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاغ چاغ

د ښاروالي په انګړ کې یوه ډله مظاهره چیان را ټول شوي وه او همدا یو شعار یې را غبرګاوه:

چاغ، چاغ

بیا به یوه بړغ کړل :چاغ

نورو به په یو بړغ غبرګول:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

د انتصابي کمیسون رییس چې ډیر ډار شوی وو سل زړونه یو کړل او له مظاهره چیانو څخه یې وپوښتل:

ـ ولي چاغ؟

یو تن مظاهره چی چې اوقي (پوخ پتیر) ښکاریده په سا نیولي ګردود (لهجه) ځواب ورکړ:

هر ډنګر چې چاغیږي بیا یې بل ډنګر پر ځاي ټاکل کیږي !

پوخ پتیر بیا مخ مظاهري چیانو ته واړوه او په حق جانبه بڼه یې هغوي ته وکتل اوویې ویل:

نو موږ چاغ غواړو

ټولو په یوه اواز ورسره غبرګه کړه:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

چاغ چاغ ، چاغ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېړنه سیالۍ

د مکروریانو په اپارتمانو کې د دوو ښځو تر منځ په کوم کوچني شي لفظي شخړه پیل شوه . لا څو شیبې نه وې تیرې شوي چې ګڼ شمیر لیدونکي دې بې ټکیټه ننداري ته را غونډېشول.

ته څه شي یې!

څه لرې ؟

په څه نازیږې ؟؟

خبرې کرا رکرار تودېدې، لومړۍ ښځې له لږ سوچ نه وروسته پر پوړني ملا لکه پهلوان ټنګه وتړله او په منډه خپل اپارتمان خواته ولاړه او د هغې خوا یې په داسي حال کې چې یو برقي داش یې پر اوږه راخیستي وو او خندنې وه بهر راووتله او خپلي حریفي ښځې ته یې په طعنه وویل:

او خوارکۍ ! راشه زما د دې برقي داش سره خبرې وکه!

دویمه ښځه د داش په لیدولو لکه چې برق نیولې وی هغه هم په بېړه خپل اپارتمان ته ننوتله او له څلورم پوړ نه یې پر اوږه خپل سل کیلویې برقي داش بهر راویسته او ورسره یې وویل:

او بیچاره ته څه له ماسره خبرې کوې! زما د دې نوې برقي داش سره خبرې وکړه!

د ننداړچیانو پرله پسي چکچکو لومړۍ ښځه وهڅوله چې په منډه ولاړه شي او ځان وښي ،هغې هم په پنځو ثانیو کې یوه دولس ګزه غالۍ چې دوو پهلوانانو له ځایه نشوای ښورولای له پینځم پوړ نه پر اوږه راویستله اوپه میدان کې یې وچرخوله او مخ یې خپلي حریفي خوا ته کړ او ویې ویل:

ته کم بخته لومړۍ زما د دې دولس ګزه غالۍ سره خبرې وکړه!

دویمي ښځې خپل لستوني بډ واهه او لکه فنر ولاړه هغې هم هم هغسي یو دولس ګزه غالۍ پراوږه راویستله او ویې ویل:

ته خواره هم لومړۍ زما ددې(ماور) غالۍ سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

لومړۍ ښځې ۲٦ انچه رنګه تلویزیون د الماری سره چې څلور تنو هغه نشوای انتقالولای لکه بنګه بهر راویست او حریفي ته یې په کنایه وویل:

او بیچاره لومړۍ زما د دې رنګه ۲٦ انچه تلویزیون سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمي ښځې هم همداسي يو تلويزيون او يو راديو کسيټ سره بهر راووتله او ويې ويل:

ته لومړي زما د دې شل انچه رنګه تلويزيون او دوکسيټه نېشنل پانو سونيک تيپ سره خبري وکړه!

شخړه دومره توده شوه چې سړک بند شو د سينګار الماری تخت، ګاڼې، لوښي ، بستري، چرګان...ورو ورو د دويمي ښځې په تندي خولې راماتي شوې ځکه د لومړۍ ښځې سامانونه او د ننداركوونكو چكچكو لړ زياتی کوی، خصوصاً د سرو زرو يو کيلويې اميل يې روحيات بلکل خراب کړل او په نيمه ضعف حالت يې پر يوې بسترې تکيه وکړه.

لومړي ښځې چې ميدان يې وړی ګاڼه لکه يو ملي اتل د يو ميز له پاسه ودريده او د کاليو او ګاڼو په ښوولو لکه کلنګ چې ښکاره کوي پيل وکړ او د هر توکي په ښکاره کيدو سره به يې زياته کړه:

زما سره څه خبري کوې د دې!...

د ننداره چيانو چکچکو ميدان ښه تود کړی وو د دې نه وروسته يې د ميړه د بانکونو او نوي رانيول شوو جايدادونواو د دوستانو دموقفونو په لست په ويلو پيل وکړ:

په پغمان کې سل جريبه باغ!

چکچکي

زما سره څه خبري کوې راشه زما د ميړه سره چې رييس دی خبري وکړه!

دويمه ښځه چې ضعف وه د رييس په اوريدوسره يې جتکه وخوړله له ځايه را پورته شوه او ويې پوښتل:

-څومره وخت کيږي چې رييس دی؟

-يو کال کيږي.

دويمي ښځې چې لاس يې پر ملا نيولی و و کټ کټ وخندل او او ويويل:

هوو بيچاره! ږغونه يې پيل کړه ټول چوپ شوه چې څه خبره ده.

هغې ويل:

هو بيچاره! زما ميړه يوه اوونۍ کيږي چې رييس شوی دی.

سامانونو ته يې اشاره وکړه او زياته يې کړه:

دا يې د يوې اوونۍ کمايې ده يو کال وروسته راشه بيا سيالی را سره وکړه ولي لي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ ښځې د ولي لي په اوريدو ضعف وکړ او ګاونډيانو هغه خپل اپارتمان ته بوتله

د ميدان پر مخ دومره کالي او سامانو نه وو چې د ديرشو ځوانانو په درو ورځو کې هم نشواى دننه کولاى (خداى دې مو د ښځو د سيالۍ نه وساتي) ،

)دا دهغه رييسانو ميرمني وې چې رشوت يې نه خوړی.خداى مو له رشوت خوره ساته(

مجرد کوپون لرونکي

کله چې د راديو څخه دا اعلان خپور شو چې مجرد کوپون لرونکو ته د (الف) احتياطي پارچې په بدل کې د واده لګښت او که مجرد کوپون لرونکي ښځه او نارينه واده سره وکړی د (ب) احتياطي پارچې په بدل کې د مکروريان د کور څښتنان کيږي. د اعلان په سبا د کوپون شعبې ته د درخواست ليکولو پنډونه راورسيدل چې په کې د چا ميرمن لا درکه، د چا خو لا پلار هم مجرد وو. ماچې د ديرش کلو راهيسي د مکروريان د کور درلودو ارمان د رلود او ان ورته حزبي شوي وم او د واده لګښت، سينګارول ،ګل پوشه ګاډی ، ساز، هوټل ،ويدويې کمر ې د نرخونو په اوريدو مې قره قلي خولۍ پر سر څلور ګوټي جګه شوه . نو ددې اعلان سره مې يوه اوږد درخواست ليک د کوپون شعبې ته وروړ خو هغو رسمي اسناد غوښتل ما هم لستو نې بډ وهل او خپلي ميرمني ته مې طلاق ورکړ، هغه هم د خپل لمسي کره ولاړه.

د طلاق اسناد مې د درخواست ليک سره سنجاق او د کوپون شعبې ته مې ور وړ او په سلو واسطو مې متاهل کوپون په مجرد کوپون الېش کړ، ددې پړاو وروسته يې د نوی نامزدي د خلص سوانح فورمه راکړه، فورمه مې واخېستله او درسمي کارمندي نامزدي په لټه کې شوم د خپلي شعبې نه مې پيل وکړ، هغوی ټولو کارمندانو د نورو سره وعدې کړي وې، په ګاونډې نورو مديريتونو رياستونو، وزارتونو او کوڅو . ليلامي پلورونکو کې وګرځيدم داسي کارمنده مې ونه موندله، په ياد مې شوه چې زموږ د شعبي پياده تاجبرو ميره پينځوس کاله پخوا مړ شوي وو او مجرده وه نو هغې ته ورغلم او د واده وړانديز مې ورته وکړ د بده مرغه هغې زموږ د رييس سره وعده کړې وه نو اړ شوم بيرته خپلي ميرمني ته مرکه واستوم چې لومړي چيرته پياده -ماده مقرره شي او بيا واده راسره وکړي هغې چې له ما په څلويښت کاله واده او ګډ ژوند کې ښه ورځ نه وه ليدلې نو مرکه يې رده کړه او مناسبه يې وګڼله د خپل لمسي سره واوسي نه زما په ګېډه وريې کارمند سره ،ما د مکروريان د کور ،په هوټل کې واده، ويدويې کمره ،عکاسي ډيري کيسې ورته وکړې خو هغې داسي وعدې ډيري اوريدلي وې او اوس چې په رښتيا برابري شوي وې هغې نه منله ،قران او قسم هيڅ ګټه ونه کړه نهيلۍ شوم اخير مې يوه کرايي ميرمن وموندله فورمه مې ډکه کړه د کوپون شعبې ته مې ور وړه، د کوپون مدير د فورمې په ليدو په خندا شو او يې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ښځه زه پيژنم د سلو زياتو کارمندانو فورمې هغې ډکې کړي دي که زه وغواړم دا فورمه ردولای شم. ما ډيري نئواتي ورته وکړې او د اوړو د پارچو څخه ورته تير شوم بيا يې يو بل ډول فورمه را کړه چې هغه ډکه کړم .دا فورمه مې د ناوې دکاليو د لګښت کميسيون ته وروړه، هغو د عکس په ليدو د وطني ټوکر بيه وليکل ،ما ډير استدلال وکړ چې ناوې والا وطني ټوکر نه خوښوي .خو هغوي اصرار کاوه چې وطني صنايع بايد تقويه شي، د غوړو د پارچې په ورکولو مې په ومنل چې بهرنی صنايع هم بايد تقويه شي.

بيا د واده د موټرد لګښت کميسيون ته ولاړم هغوي د تيلو د سپما په پار د بګۍ(ګاډی)لګښت راته وليکی خو د صابون د پارچو په ورکولومې د پرورولګښت سپما او د ټکسي لګښت پر ومانه.

او د موسيقي(ساز) کميسيون ته د تلو نه مخکي چا وپوهولم چې ځان ديسکو کړم کنه نو يوازي د ډول (دوهل) لګښت ليکي زه چې په دې باريکو پوهيدم ،نو د خپل لمسي پرانګي پتلون مې واغوست . ريشکي بوټونه مې په پښو، مونتانا بيک مې پر غاړه ، ژاولي په خوله، زنځير په لاس د ای يم ديسکو ډانسر په زمزمه کولو سره کميسيون ته ورغلم . هغوي زما د سپينې ږيري او کنډولې خولې او ډسکو کاليو په حرمت کلاسيکه موسيقي د نويو ځوانانو په اواز کې راته وليکل، ډيري زاری مې ورته وکړې چې جازوبم موسيقي چې کاڼه يې هم اوري او خوند ترې اخلي راته وليکي خو هغو چې رشوت نه خوری او ويې نه منله.

د سينګارځې د کميسيون راته وليکل زيبايي در ساده ګي است خو د بورې د پارچو په بدل کې يې وليکل زيبايې در ارايش غليظ است..

چې فورمه مې ډکيده يوازي د(الف) او (ب) احتياطي پارچې پاتي وې. ان کتابچه يې هم کوم کميسيون رانه واخيستله، دا دوي پارچې مې د فورمې سره سنجاق کړې او اړوندي شعبې ته په ډيره بېړه ور وړه او هلته يې يوه نمره راکړه او چې راوتلم نوراته يې وويل:

دوه سو کالووروسته بيايو خبر ونيسه!

ددې ټکي په اوريدو سره مې پښه د دوتر په ميز کې بنده شول او هغه وو چې له خوبه راکښيناستم د ځان سره مې وويل: دا ناممکنه ده چې دومره ژر دې د کور څښتن شم.

کابل۱۹۹۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو ضررونه

په دوتر کې ناست وم هوا توده وه برېښنا (برق) نه وه چې پکه چالانه کړ م، نو مې یوه نوې ورځپاڼه چې ښه پکه پرې وهل کیدله راواخیستله او په پکه وهلو مې پیل وکړ . د یو مطلب سریزه(د غوښو ضررونه) په لیدو مې د لومړی ځل لپاره د مطلب پوره لوستلو ته زړه خوشاله کیده او ورو ورو د زړه ضربان مې ډیریده نو د ځان سره مې وویل:

زرینه! لکه چې د غوښو د رانیولو څخه بېغمه شوې ! او د ځان سره مې حساب پیل کړ : که د مېلمنو او کور لپاره غوښې رانه نیسم نو په تنخواه مې هرومرو گذاره کیږي په ډیره خوشالۍ مې پیاده ته ړغ کړل:

جانو کاکا نورو ټولو کارمندانو ته ړغ کړه.

ټول مامورین آن د جنسي، خدماتو،او معاش کارمندان په چټکي یو د بل پسې دوتر ته راغلل د هغو په گمان چې د سیلو ډوډۍ مې ورته راوړي ده زما پر میز راټول شول او ما د د غوښو ضررونه تر عنوان لاندي مطلب په لوستلو پیل وکړ:

)غوښه اصلاً د انسان خواړه نه بلکې د ځناورانو خوراک دی او په نابېره توگه د بنیادمانو په خوړو کې ننوتې ده ، د هغو څېړنې له کبله چې د امریکا په ایالاتو کې تر سره شوې د غوښو خوړل د بډوډې د زهرې کیدو د ځیگر د خرابیدو سبب گرځي، معده کمزوره وي...لنډه دا چې د انسان عمر نیموي(...

د کارمندامو څخه هر یوه د دې مطلب په هکله په نظر ویلو پیل وکړ:

مامور افضل د جنسي مامور ویل:

-ولا رښتیا! زمو ږ په کلي کې بابا خیرو یو سلو لس کاله ژوند وکړ ، ځکه چې په ژوند کې یې په غوښه باندې څکه هم نه وه کړې.

مامور عباس د ارشیف مامور داسي زیاته کړه:

دا ښه ده چې تنخواه مو ډیره نه ده که نه نو اوس به په څه ناروغیو اخته نه وای.

بي بي نازو د دوتر ټایپستې چې ډیره هیجاني شوې وه په ماته ژبه وویل:

زموږ د ښی خوا گاونډی چې تجار وو د ډیرو غوښو د خوړلو په وجه د بډوډې د ناروغي څخه یوه اوونۍ مخکې مړ ....

د املاکو مدیر رجب گل په ډیره مینه د بي بي نازو خبرې پرې کړې او ویې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کومه ګنه ده ؟ باید ټول د هغې یوه یوه ګنه د میلمنو او د کوشنیانو د مور د قناعت په خاطر د ځان سره ولرو . ټولو مامورینو د سر په ښورولو او هو ویلو دا وړاندیز تایید کړ، دستي مو پیسې ټولې کړې او د مامور شیرین ته مو دنده ورکړه چې ژر تر ژره شل ګنې د همدې ورځپاڼې راوړي

.مورِ ترغرمې په همدې موضوع تبصرې وې. دولس بجې په یوه بهانه د دوتر نه راووتم څو دا مهم او ارزښناکه سند ژر د الله مبارک مورته ورښکاره کړم .و سپرلۍ ګاډۍ (سرویس) ته وختم ، څنګ ته مې یو چاغ سړي چې یوه یوه نیمه کیلو غوښه یې په همدې ګنه کې نغښتې وه ناست وو ، زړه مې را ته ویل چې دا مطب په لوړ اواز په سرویس کې ولولم او ټول سرویس دِ غوښو په ضرر وپوهوم، ولې جرات مې ونشو کړای، نوهغه و چې مخ مې د څنګ ناست چاغ سړي ته واړوی او په فیلوسوفانه لهجه په داسې حال کې چې ورځپاڼه مې ورښکاره کوله ویل:

دا مطلب مو لوستی دی؟ دلته یې لیکلي دي چې غوښه اصلاً د څناوروخوراک دی..

د څنګ سړي یو وار راته سور او شین شو اوپه لوړ اواز یې په داسې حال کې چې په بریتو یې لاس تیراوه را باندې چیغه کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی نه د ګیدړانو! ته دې قواره ګوره ، مخ یې نورو سپرلیو ته ورواړاوه او ویې ویل: چې وس یې په غوښو اخېستلو نه رسیږي بیا یې خبرې ګوره

د څناورانو خوراک! په داسې حال کې چې مخ یې بیا ما ته راواړاوه:

څناور خو ته یې چې غوښې نه شوای رانیولای زه چې ډېر توهین شوی وم ښبله دې چې سوچ وکړم شخړه مې ورسره پیل کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی !

-نه دی !

-دی !

-نه دی

-دی

د سرویس سپرلیو د هغه پلوي کوله . سرویس لا یو تمځی نه وتلی چې چاغ سړی له ځایه پورته او په غوسه یې وویل:

دا لومړی ځل دی چې وه سرویس ته پورته کیږم نه پوهیدم چې دلته داسې احمقانو سره مخامخ کیږم له سرویس نه کوز شو او یو ټکسي ته وخوت.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له ډېري غوسې پړسيدلی وو چې ولي نورو سپرليو د چاغ سړي پلوي کوله نو د همدې مطلب د پوهيدلو په پار مې د شا څوکۍ يو ځوان ته ورځېانه ورښکاره کړه ، هغه هم زما خبرې تاييد کړې ما په غوسې ځينې وپوښتل:

نو ولې مو د هغه چاغ سړي خبرې تاييد ولې؟

هغه راته وويل: د هغه خبره درسته وه ځکه غوښه د زمريانو خوراک ده زه په خپله تيروتنې پوه شوم ځکه چې زمری خو انسان نه بلکې ځناور دی، د کړکۍ نه مې بهر وکتل چې ګوندې چاغ سړی ووينم او ورته ووايم : بلې بلې غوښه د زمري خوراک دی خو زمری انسان نه دی . خو هغه نه وو.

کور ته د رسيدو سره سم مې د الله مبارک د مور نه وپوښتل:

څه دی پاخه کړي دي؟

ښځې مې په ډيره خوشالۍ راته وويل:

دا چې زموږ د ګاونډي د ميرمني ليور په ښاروالي کې پياده دی نن يې پر موږ باندي د زړه سوی په خاطر د ښاروالي په بيه غوښه راوړي او ما دهغې نه ښه ښوروا پخه کړي ده، ما په داسې حال کې چې ورځېانه مې و رښکاره کوله ورته وويل:

غوښه مضره ده د خدای دپاره غوښه مه خورئ غوښه بډوډي زهري کوي ِغوښه.....

د غوښې داسې بد ويل مې و رته پيل کړه تا به ويل چې د پلار پلار دښمني مې ورسره ده، نه پوهيږم چې ولي زموږ خبرې دومره کښته پورته شوې چې ميرمن مې په غوسه راته وويل:

موږ يې خورو که ته يې نه خورئ تا ته به بل کوم شی تيار کړم . او هغه وچې له چايو سره يې وچه ډوډۍ راته کيښوده او دوی په مزه مزه ښوروا نوش جان کړه.

په زړه مې يوخداي خبروو . طاقت مې ونه شو کړای او په لوړ اواز مې وويل:

غوښه د ځناورانو خوراک دی بډوډی..معده....ځيګر...

ميرمني مې په غوسه راته وويل

-نور خلک يې ولي خوری؟

-تاسو نادانان ياست د امريکې پوهانو څېړنه کړې ده....

خو ميرمني مې ورځېانه ليري ګذار کړه او په غوسه د پلار کره ولاړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا کله چې د خسر کره ورغلم ، خواښې مې خپله لور پوه کړې وه هیڅ یې راته ونه ویل. چې ډوډۍ راغله نو خواښې مې د قورمې قاب زما له مخې نه چې بوی یې زما پزه تخنوله لیرې کړ او پر ځای یې د پوډري هګیو خاګینه راته کېښودله. اوس چې هر چیرې که واده وی یا میلمستیا نو ما ته د غوښې پر ځای سور کړي پتاټې چې چپس یې بولي یا دال او یا پوډري هګۍ مخې ته ږدي او ورسره دا خبره هم کوي چې ما ته ډیر زور راکوي

د زرین جان! غوښه نه خوري حساسیت ورسره لري.

مشابه نومونه

زموږ د تاریخ ښوونکی یوه ځانګړتیا دا ده چې نومونه به یې د یو بل سره غلطول هر وخت چې ټولګي ته راغي نو نسیم ته به یې عبداله ، عبداله ته خلیل ، خلیل ته قمبر وایه

یوه ورځ چې ټولګي ته راغلي نو غلام ته یې وویل :نورالله ته د پرون لوست تکرار کړه.

او خپله په قدم وهلو شو ټول چوپ وو ښوونکی په غوسه شو او بیا یې تکرار کړل:

نورالله دي لوست تکرار کړی بیا راغی غلام ته یې ګوته ونیوله

نورالله ولي ځواب نه راکوي !

-صیب زه غلام یم! ښوونکي لږ جټکه وخوړله او ویې ویل :

مقصد مي غلام وو!

موږ نه پوهیدو چې احمد شاه بابا ، بابر ووکه تیمور شاه و که وزیر اکبر خان....

دومره پوهیدو چې پانې پت فتح شوی ولي دا چې چا فتح کړی غلام سخي ، نورالله که قسیم نه پوهیدو ددې جنجال د ختمیدو په خاطر ښوونکي موږ ته کورنی کار راکړ چې هر یو دي خپل نوم پر یو ټوکر وګنډي. موږ ټولو دا کار وکړ، خوبیا هم چا چا نوم په ټټر نه ټومبی هغه به له پوښتنې څخه خلاص وو غبی شاګردانو به د جامو د پریولولو په پلمه نوم پر ټتر نه ټومبی.

موږ په تاریخ کې په نیټو پوهیدو خو د پاچاهانو په نومونو نه پوهیدو،

پوهیدو چې یو پاچا ۲۴ زامن درلوده اوپایتخت یې کابل ته ولیږدوی خو نه پوهیدو دا احمدشاه وو تیمور شاه که زمانشاه و...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو موږ په یو بل نومونه کیښوول چې ښوونکی ته اسان شی .:تپین،ژړ،لېونی،کچل،پک،

یوه ورځ زموږ ټولګي ته دوه نوي شاګردان را وپیژندل شول چې په حقیقت کې په دغه ګڼو نومونو کې دوه نور هم زیات شول چې ټولګي ته راغلل نو د تاریخ ښوونکي ترې وپوښتل

هلک ستا نوم څه دي:

جبار

بیایې د دویم شاګرد نه وپوښتل هلکه ستا نوم؟

موږ ناري کړل:

بیزوګی

ښوونکی په غوسه شو او ویې ویل:

بلا مو وواهه په دې مشابه نومو څه خپلوان خو نه یاست.

ځانګړې مصاحبه

خبر یال (خبرلوڅ) د یوې ډلې سندر غاړو سره د مرکې په ترڅ کې یې لومړي د بلبل څخه وپوښتل:

ستاو په زمزمه کې څه راز پروت دی چې شتمن او خوار ټول ستا لیوال دي؟

بلبل په ډیر پراخ تندي ځواب ورکړ،

زړه لري ټول که خان وي که خوار

بیا خبریال د کینري نه پوښتل:

ستا د یوازیتوب د زمزمې مطلع څه ده؟

واړه عاشقان دي څوک چې و ږي په نس په دې جهان دي

نو همدا علت دی چې د دې زمانې عاشقان ستا د ږغ سره مینه لري

خبریال بیا مخ زرکې ته کړ او ځیني یې وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو چې کله په لرګینه قفس او کله د جنګ په میدان کې یاست د سندورو مطلع مو څه ده؟

زرکي لکه چې زړه یې د چا نه کوټل شوی وي په یوه سا وویل : ازادي ازادي ازادي

خبریال د کرک نه وپوښتل:

ستا په ږغ کې څه مطلب نغښتی دی ؟

کرک یو سوړ اسویلی وکیښ او ویې ویل:

میاو، میاو، میاو(پیشو) زه کرک دلته یم ځکه د ډیر لاس مروړلو څخه د پیشو خوړل شرافتمندانه ګڼم.

خبریال بیا د چونګښې څخه وپوښتل:

ستاد زمزمې مطلع څه ده؟

هغې ویل: قناعت قناعت

خو د هیچا نه خوښیږم له همدې کبله نژدې دی چې له اتحادیې نه مې وباسي.

خبریال له خره نه چې تراوسه یې په سندرو کې ډیرې ویاړنې تر لاسه کړی، څو دیپلومونه او جایزې یې اخیستي او په څو ملي او بین المللي فیستوالو کې یې هم برخه اخیستي ده وپوښتل:

محترمه ستاسو اواز چې موږ روز او د جاز موسیقي د ټون سره برابر دی آیا پوښتلای شم چې د اهنګ مطلع مو څه ده؟

خره خپله غاړه تازه کړه او په لوړ ټوخي لرونکي ږغ یې وویل:

زه چې هر وخت واورم چې کوم کانګور، جایزه یا بورس دی نو په بېړه اتحادیې ته ځان رسوم خوله اسمان ته نیسم او په هر څه توان چې لرم نارې واهم :

ای واسطې را رسیږه، رارسیږه

د واسطې له رارسیدو نه مخکې چې یې نه لرم زما د لوړ اواز په احترام چې څوک فکر ونه کړي چا وهلی یم هغه ما ته راکوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رییس غروب

د اداري مجلس د پیل څخه مخکې عمومي او واړه مدیران په لوی دهلیز کې داسي سره را ټول شوي وو لکه مچان چې په خوږه ګوړه را تاووي په خبرو لګیاوو

د خدماتو مدیر جلندر خان لاس پر دیوال تیر کړ او ویې ویل:

پوره وهنه شوي ده ګوری لاس سپیره کوي

د ساتنې او څارنې مدیر صدیق خان پرته له دې چې خبره جوړه کړی په ناجوړه کلماتو د خدماتو مدیر جلندر خان ته په پسخند وویل:

کانتین، دومره لوی کانتین څوک په دوه سوه په کرایه ورکوي د یوې کڅوړې شرینک بیه ده.

د هریوه له خیرې مالومیده چې غوښتل یې د خپلې پاکي د اثبات لپاره اسناد ولري نو یو بل ته یې په شکمنو سترګو کتل.

دا شوي هغه شوي خبرې کرار کرار تودې شوې د یو بل خطاب سرحد ته ورسیدې او ټول په کې را ګیر شول.

په دې وخت کې جناب رییس صیب تشریف راوړ او ټول مدیران لکه د شاتو مچی ورپسې د رییس دوتر ته ننوتل او رییس په خپل ځانګړ میز تر شا کیناست او غونډه پیل شوه:

لومړی اجندا د موسسي د شاو خوا ځمکې د اجارې په هکله وه چې د ساتنې او څارنې مدیر پوري یې اړه لرله د ارشیف او خدماتو مدیرانو ګډ سنګر نیولی وو غوښتل یې هغه برملا کړي نو د ارشیف مدیر د شف شف نه تیر شو او په پسخند سره یې وویل:

د مدیر صیب خولی بیا په غوړو کې شوه تاسو یې دا په سپینه ږیري ډسکو جامپر چې په لیکل شوی دی (ای لف یو) وګوري، پوهیږې! د چا نه یې اخیستي دي؟ وګوری وګوری!

ټول مدیران د ساتنې او څارنې په مدیر داسي په غوسه وو ته به ویل د دوی برخه یې خوړلې ده نو د ارشیف د مدیر په خبرو یې زړونه تش شول او ټول مجلس په خندا شو.

د ساتنې او څارنې د مدیر ژبه په خوله کې وچه شوه. د املاکو مدیر جمرود چې د ساتنې او څارنې د مدیرحریف وو داسي وویل:

محترم صدیق خان! وواپه، هغه تلویزویون دي به یاد دی؟

د موسیسې د معاون نوراجان لخوا د میز د سر زنګ ته ګوته ور وړه او و رسره یې وویل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-مستند، مستند

د محاسبې مدير هم د دې لپاره چې ځان پاک وښيي د ساتنې او څارنې مدير ته وويل:

هغه سليپر بوټ دي څه کړی وایي ديرش زره يې بيه وه !؟

د ساتنې او څارنې د مدير په تندي خولې لکه مرغلري ديخوا هاخوا لغړيدې حريفانو راګير کړی وو نه پوهيده کوم مستند شی د غونډې حاضرينو ته وړاندې کړي ديخوا هاخوا ټول حريفان يې تر نظر تير کړل خو د خدماتو د مدير چپليو يې سترګې وبرېښېدې، نو د واره يې د هغه په پښو و رټوپ کړل او په دواړو لاسو يې هغه د ميز سره ته را پورته کړې او په خندا خندا يې وويل:

وګورئ دا يې مستند (وو‌ايم چې له چا نه يې اخيستي دي) د خدماتو مدير په څوکۍ کې لويدلی وو او پښې يې پر ميز پورته وې ژېړ ژېړ يې د غونډې غړو ته کتل او د غونډې د غړو سره يې په وقفه يې توګه خندل.

د کارمندانومدير هڅه کوله خپل کميس په کرتی کې پټ کړي د محاسبې مديرخپل ديپلومات د ميز لاندي ورو ورو په پښه تيله کاوه د سوانح مدير خپل کمر بند سست کړ چې پايڅې يې نوی کلوشې پټې کړې رييس هم ورو په خپل دسرو زرو ګوتې ښی لاس کيښو خو د رادو ساعت ښوبيني يې سترګې وتخنولې نو ورو يې کيڼ لاس تر ميز تر شا کړ د دريشي انګريزي ټوکر يې هم ورته مشکوک ښکاره شو نو کرار کرار يې د ميز تر شا غروب پيل کړ تر ستونې تر ميز تر شا پټ شو چې قره قلۍ خولۍ ته يې پام شونو غروب يې تکميل شو. ا جندا لا نه وه تمامه شوې چې رييس صيب د ميز له شا نه زنګ ته ګوته وروړه او د ميز له شا نه يې برغ پورته شو:

بلا مو وواهه د خندا مړ کړم. غونډه ختمه شوه

پور اخيستل

ميرک چې په عمر کې يې اخيستل شوی پور بيرته نه وو ورکړی په پلمو ،بهانو به يې پور واخيست خو ورکول يې په قسمونو ، تاويزو، او ټوټکو هم نه تر سره کيدل اوس هغه ټولو پيژانده چې د چا پور نه ورکوي . يو تن کليوال چې ښار ته نوی راغلی و و خپله چرګه يې ميرک ته په پور ورکړه دواړه خوشاله ښکاريده ځکه ميرک کليوال نه پيژاندی او کليوال ميرک.

کليوال يوازې غوښتل د ميرک کور ووينې او هغه يې هم وليد او يوه شپه يې ورسره ه تيره کړه او په سبا کلي ته ولاړ

ميرک ډير خوشاله وو دوه ورځې وروسته کليوال د دوه نور کليوالو سره چې د کيمياوي سرې اخيستلو لپاره ښار ته راغلي وو ورکړه ميلمانه شول او ضمناً يې د خپلې چرګې د روغتيا خبرې هم واخيست يوه اوونۍ وروسته بيا کليوال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د میرمني او پنځه ماشومانو د تذکرې د اخېستلو لپاره ښاره ته راغلل او شپه یې د خپل بلدي اشنا کره ورسول او د خپلې چرګې د احوال نه یې هم خبر واخیست او ماشومانو یې هم هغه پردیسه له نژدې ولیدله. درې و رځې وروسته کلیوال خپل د ګاونډي ناروغه میرمن اود ماشومانو سره د میرک کره میلمانه شول او هم یې د چرګې خبر واخېست او دید او باز دید یې ور سره وکړ. میرک سهار د چایو پر ځای په پتنوس کې د چرګې بیه مخې ته ورته کېښوده کلیوال پیسې جیب ته کړې او ولاړ. میرک شکر وکړ چې له دې جنجاله خلاص شو په دویمه ورځ کلیوال د سودا پسې ښار ته راغی نو د چرګې د ا حوال په خاطر د میرک کورته هم ورغی، میرک په مشکوک ډول ترې وپوښتل:

اخیر پور خو مې درکړی بیا د څه له پاره راغلی یې ؟

کلیوال په ډېره ساده ګې وویل:

د چرګې پوښتنې ته راغلی یم. رښتیا!

څنګه ده، هګۍ اچوي ،کړت کړت کوی کلې یې نه یادیږي ؟ که ستا خوښه وي څو شپې به یې کلي ته بوځم او د یو سوړ اسویلي وروسته یې وویل:

اي زما پردیسې خواري چرګې! چې زه دی خبر وانه خلم څوک به ستا خبر واخلي

میرک پوه شو چې کلیوال هیڅ کله دا پر دیسه بې پوښتنې نه پریږدي نو هغه و چې مهاجر شو.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library